

АГРАРНЫЯ
ЭКСПЕРЫМЕНТЫ
УШАЦКАЙ
ШКОЛЫ

5

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

10

СНЕЖНЯ 2022 г.

СУБОТА

№ 243 (29865)

АТАМНАЯ ЭНЕРГІЯ
ДЛЯ ДАПАМОГІ
ПЛАНЕЦЕ

7

КОРАТКА

- Мінімальная зарплата ў Беларусі з 1 студзеня вырасце да Br554.
- Рэзідэнт ПВТ распрацаваў інфармацыйную сістэму па кіраванні выклікамі хуткай дапамогі.
- Каля 70 абразоў Казанскай Божай Маці прадставілі на выставе ў Мінску.
- Па праграме «Сямейны капітал» адкрыта больш за 120,9 тыс. дэпазітаў.

ЦЫТАТА ДНЯ

Генадзь БАЛБАТОЎСКИ,
дирэктар Рэспубліканскага
цэнтра па адраўленні
і санаторна-курортным
лячэнні насельніцтва:

«Беларусы сталі часцей выбіраць айчыныя санаторыі для адпачынку і адраўлення. Калі ў 2019 годзе суданосны беларусаў і замежных грамадзян у здраўніцах былі 60% на 40%, то цяпер — 75% на 25%. У 2019 годзе ў санаторыях было больш за 242 тысячы замежнікаў. Па выніках гэтага года чакаем крыху больш за 160 тысяч, але выручка будзе большая. Гэта сведчыць аб тым, што замежны турыст пачаў пакідаць больш грошай. Ён прыязджае на працяглы перыяд, бярэ больш дадатковых паслуг. У айчынных здраўніцах штогод адпачываюць грамадзяне прыкладна з 50 краін. Пераважная большасць з іх прыязджае на адраўленне з Расіі. На працягу года штодзень у санаторыях знаходзілася не менш як 100 чалавек з Літвы, Латвіі і Эстоніі. Яны таксама з зааваўненнем карыстаюцца паслугамі нашых санаторыяў».

«СПЫНЯЦА НІ Ў ЯКІМ РАЗЕ НЕЛЬГА»

Пра што гаварыў Прэзідэнт Беларусі на пасяджэнні
Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета, якое прайшло ў Бішкеку

Сустрэча лідараў ЕАЭС адбылася як у вузкім, так і ў пашыраным складзе. У сваім выступленні кіраўнікі дзяржавы вызначылі стратэгічныя задачы для развіцця Еўразійскага эканамічнага саюза, падкрэслілі архіважнасць тэрміны забяспечыць рэальны выхад на рэалізацыю сумесных праектаў па стварэнні сучасных вытворчасцяў — вытворчасцяў будучыні. «Гэта абавязковы элемент нашага эканамічнага суверэнітэту», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Без бар'ераў ва ўзаемным гандлі

Па словах Аляксандра Лукашэнка, што датычыцца стратэгічных задач, неабходна, па-першае, у найкарацейшы тэрмін забяспечыць рэальны выхад на рэалізацыю сумесных праектаў па стварэнні сучасных вытворчасцяў — вытворчасцяў будучыні. «Гэта абавязковы элемент нашага эканамічнага суверэнітэту», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Яшчэ адзін крок у такім напрамку зроблены — разгледжана пытанне аб надзяленні органаў саюза паўнамоцтвамі па фінансавым сапраўднічанні прамысловай кааперацыі за кошт сродкаў бюджэту ЕАЭС. Магчымыя субсідзіравання працэнтных ставак па крэдытах дазваляць вывесці фінансаванне канкрэтных прамысловых праектаў Еўразійскім банкам развіцця на якасна новы ўзровень.

«Другое — неабходна, што б там ні было, адраўці крывяносную сістэму нашага саюза, — звярнуў увагу беларускі лідар, гаворачы аб фінансах. — Ужо ўсім зразумела: эпоха дамінавання долара завяршаецца. Будучыня —

за гандлёвымі блокамi, разлікі ў якіх будзе рабіцца ў нацыянальных валютах. Беларусь і Расія ўжо адышлі ў асноўных разліках ад долара. Важна, каб і іншыя партнёры актыўна падключыліся да гэтага працэсу».

СТАР. 2

Кацярына ЛІСІЦА:

«АДБЫЎСЯ ТЭНІСНЫ БУМ!»

Пяць гадоў таму ў лістападзе 2017 года ўся Беларусь, здавалася, жыла тэнісам. «Чыжоўка-Арэна» прымала фінал Кубка Федэрацыі. У вырашальным матчы сустраліся каманды Беларусі і Злучаных Штатаў Амерыкі. Пасля серыі перамог у Кубку Федэрацыі на ўздыме былі ўсе: балельшчыкі, арганізатары, журналісты і, вядома, самі дзяўчаты. Лёс фіналу вырашаўся ў парнай сустрэчы. На жаль, чуд не здзейсніўся. Трафей дастаўся амерыканскім тэнісісткам. Але засмучаны тады не быў ніхто. Бела-

рускія тэнісісткі разам са сваім капітанам Эдуардам Дубровым зрабілі тое, што раней падавалася немагчымым. З таго фіналу прайшло пяць гадоў, але ўспаміны дасюль такія ж яркія. Фінал Кубка Федэрацыі, здаецца, падзяліў гісторыю беларускага тэніса на «да» і «пасля». Успамінаем той гарачы лістапад і аналізуем, як змяніўся айчыны тэніс, разам з генеральным сакратаром Беларускай тэніснай федэрацыі Кацярынай Лісіцай.

СТАР. 12

Спажывец

НОВЫ ГОД ДА НАС ІМЧЫЦА

Прыцаніліся да святочнага настрою

Як вядома, навагоднія ўрачыстасці пачынаюцца не з дванаццатым ударам гадзінніка 31 снежня. Не з шампанскага пад тост «Праводзім стары год!» за гадзіну да гэтага моманту. Не з карпаратыву на працы. І нават не з ўпрыгожвання ёлкі і набыцця падарункаў. Новы год пачынаецца са штогадовага паходу на навагодні кірмаш па ёлачныя цацкі, дожджык, мішуру і іншыя атрыбуты свята. І для такога паходу цяпер — самы час.

ДЭКОР ПА МОДЗЕ

Здавалася б, навагодніх цацак застаецца дастаткова з мінулых свят, і няма чаго грошы марнаваць — усё роўна тыдні праз два-тры ўсе гэтыя шарыкі і зайцы адправяцца на антрэсолі, у каморы і на балконы. І ўсё ж кожны год у снежны навагодні кірмашы збіраюць

мноства апантаных, згодных заплаціць за ўвесь гэты бляск і ззянне, за мімалётнае бутафорскае серабро і золата, за навагодні настрой. І праўда, як не абнавіць убор для ёлкі? Тым больш што каштуе ўсё гэта нядорога...

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Кожны дзень — з любімай «Звездай»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

«СПЫНЯЦА НІ Ў ЯКІМ РАЗЕ НЕЛЬГА»

Прэзідэнт нагадаў, што на пасаджэнні Вышэйшага савета ў маі бягучага года бакі дамаўляліся прадметна разгледзець пытанне аб ліквідацы пераходна на ўнутраным рынку ЕАЭС. «Лічу, што ў нас у прынцыпе не павінна заставацца бар'ераў ва ўзаемным гандлі, — перакананым кіраўнік дзяржавы. — Гэта сутнасць арганізацыі нашага саюза. Гэта вырашыць дзве галоўныя задачы па забеспячэнні нацыянальных рынкаў таварами крытычнага імпарту і каардынацыі дзейнасці пры экспарце стратэгічна важных тавараў, у першую чаргу прадуктаў харчавання».

У сувязі з тым Аляксандр Лукашэнка заўважыў: сённяшня рэальнасць такая, бо мы па-ранейшаму працягваем змагацца з наступствамі рашэнняў, якія прымаюцца ў аднабаковым парадку на нацыянальным узроўні: то лес вывезці на экспарт не можам, то міжнародны аўтаперавозчыкаў не прапускаем. «Пры гэтым пошук узаемапрыемальных рашэнняў па праблемных пытаннях расцягваецца на доўгія месяцы, — удакладніў ён. — Наряд часам шмат — рашэнняў мала. Лічу, што камісія павінна максімальна ўзмацніць работу ў названым напрамку».

Пашырэнне прысутнасці на карце свету

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка заявіў аб неабходнасці ўдзяліць першацарговую ўвагу павышэнню міжнароднага аўтарытэту і канкурэнтаздольнасці ЕАЭС. «Апошнія падзеі паказалі, што далёка не ўсе згодныя з далейшым існаваннем аднапалярнага свету, — паведаміў Прэзідэнт. — Як вынік, расце роля такіх інтэграцыйных аб'яднанняў, як ШАС, БРІКС, І наш саюз павінен ісці з імі ў нагу. Больш за тое, мяркую, настаў час для правядзення саміту краін — членаў ЕАЭС, ШАС і БРІКС. Гэтыя краіны падзяляюць нашы падыходы аб неабходнасці павялічы да розных культур, поглядаў, палітычных сістэм. Магчыма, асобныя дзяржавы АСЕАН (Асацыяцыя дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі. — «Зв.») захочуць узяць удзел у такой сустрэчы. Стрыжнёвымі пунктамі парадку дня саміту маглі б стаць пытанні эканамічнага ўзаемадзеяння (напрыклад, фарміраванне рэгіянальных гандлёвых блокаў, выкарыстанне нацыя-

нальных валют), а таксама тэмы энергетыкі і бяспекі».

Дадзенае пытанне, на думку беларускага лідара, асабліва актуальна гучыць таму, што налета старшынства бярэ на сябе Расійская Федэрацыя. Прэзідэнт перакананы: пры старшынстве Расіі арганізаваць такое мерапрыемства будзе лягчэй. Ён таксама звярнуў увагу на неабходнасць дакладна і паслядоўна заяўляць аб сваёй прысутнасці на карце свету і праз далейшае пашырэнне зон свабоднага гандлю з зацікаўленымі дзяржавамі. Так, запланаваны пачатак перагавораў па заключэнні Пагаднення аб свабодным гандлі з Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі Аляксандр Лукашэнка называе знаковым палітычным крокам для ЕАЭС.

«У той час як нас спрабуюць раскалоць і ізольваць, мы планамерна пашыраем гандлёвае супрацоўніцтва з нашымі партнёрамі, — звярнуў увагу кіраўнік беларускай дзяржавы. — Ужо на завяршальным этапе — перагаворы аб зонах свабоднага гандлю з Іранам і Егіптам. На падыходзе — пачатак перагавораў з Інданезіяй і Манголіяй. Заключэнне такіх пагадненняў, акрамя эканамічных бонасаў, дэманструе марнасць спроб калектыўнага Захаду задушыць нас санкцыямі».

Прэзідэнт заўважыў, што прымітыўная штэмпоўка калектыўным Захам бяздумных пакетных эканамічных санкцый супраць Беларусі і Расіі пачынае заціхаць. «Усё, што можна было забараніць і абмежаваць, няхай нават і сабе на шкоду, нашы контрпартнёры ўжо зрабілі, — удакладніў ён. — Цяпер для іх прыйшоў час усведамлення і ацэнкі наступстваў. Словы пра энергетычны і харчовы крызісы ўжо гучаць з усіх трыбун».

Пры гэтым, паводле меркавання Аляксандра Лукашэнка, не трэба быць празорцам, каб выказаць здагадку, што хутка ў асобных краінах да гэтых двух крызісаў можа дадацца і трэці — палітычны. Адпаведныя сімптомы ўжо ёсць. «Унутраныя крытычныя ацэнкі, у першую чаргу з боку насельніцтва і бізнесу, у шэрагу заходніх дзяржаў чуваць усё гучней, — звярнуў увагу ён. — Заявы ледзь не аб эканамічным калапсе ў нашых краінах змяніліся цяперашнімі меркаваннямі аглядальнікаў, аналітыкаў і асоб-

У тэму

На палях саміту ЕАЭС Аляксандр Лукашэнка адказаў на пытанні журналістаў

Аб заявах Меркель

Сутнасць заяў Меркель зводзіцца да таго, што тады мінска дамоўленасці яна разглядала як магчымасць даць Кіеву час нараціць сілавы і вайсковы рэсурсы.

«Калі гэта было б так, як яна кажа, гэта агідна. Але гэта не так. І тое, як ёсць насамрэд, не проста агідна — мярзотна. Меркель... Я таксама гэтага не чакаў. І Прэзідэнт Расіі аб гэтым сказаў: ён не чакаў такога выпадку ад Ангелы Меркель. Яна паступіла дрэбязна, агідна. Яна жадае быць у трэндзе. Мінска пагадненні і пазіцыя Меркель, як і іншыя, у тым ліку і Парашэнкі, былі тады вельмі сур'ёзныя. Уяўляецца, пасля мінскіх пасяджэнняў увесь свет гаварыў аб тым, што нарэшце зрабілі крок і падпісалі гэтыя пагадненні. Спынілася вайна, перасталі гінуць людзі. Усе гэты пазітыўна ацэньвалі», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што не ўсё так проста, як цяпер гучыць у аналагічных заявах Ангелы Меркель і Пятра Парашэнкі: «Сёння на тым фоне гаварыць пра тое, што яны з Парашэнкам, гэты Аланд (экс-прэзідэнт Францыі Франсуа Аланд. — «Зв.»), якая яна за руку вадзіла на маіх вачах... Яны нібыта правялі тайную аперацыю, падманулі ўсіх, перш за ўсё Расію, Пуціна і ўсіх у свеце, далі паўзу, магчымаць украінскую армію падрыхтаваць да гэтай вайны... Калі б гэта было так, гэты занадта проста. Вось падманулі, падрыхтаваліся да вайны і ваююць цяпер. Ну, калі гэта так (гэта не так), чаго тады выць і стагнаць, што ідзе вайна? Вы да яе рыхтаваліся».

Аб умовах міру ва Украіне

У выпадку рэалізацыі мінскіх пагадненняў Украіна была б цэласнай і ніякай вайны не было б, заўважыў Прэзідэнт: «Тады можна было. Ужо восць да гэтага часу, калі б пайшлі тым шляхам, што прапаноўваў Пуцін, і дагавор быў заключаны, сёння, акрамя Крыма, Украіна была б цэласнай. Ніякай вайны не было б», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў той час перадаваў інфармацыю, пажаданні і патрабаванні ад Прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна былі кіраўніку Украіны Пятру Парашэнку і надварот. «Я неяк гаварыў, што Пуцін апошні раз перадаў Парашэнку, што дапамогуць тое, што разбурана, аднавіць. А разбурэнні былі мінімальныя. Але яны на гэта не пайшлі. Яны рыхтаваліся да вайны», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

У 2021—2022 гадах з Данбаса павінна была пачацца вайна супраць Расіі, але яна спрацавала на апырэджанне. «Мы дакладна ведаем (у найбліжэйшы час, я Пуціну сказаў, мы абнаrodуем гэтыя факты), як яны павінны былі пасля 2020 года — мяцжу ў Беларусі, калі складзецца сітуацыя і выйдучь на граніцу Смаленскай вобласці з войскамі НАТА (захопяць у нас уладу), пачаць вайну супраць Расіі з Данбаса», — заявіў беларускі лідар.

Паводле яго слоў, прычынай павінна было паслужыць тое, што Расія захапіла чужыя тэрыторыі. «Адтуль павінна была пачацца вайна ў 2021-м, можа, 2022 годзе. Расія спрацавала на апырэджанне. Таму не трэба Расію папракаць з-за заяў Парашэнкі, Меркель. Лжывыя заяў, што Расія пачала вайну», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік беларускай дзяржавы падкрэсліў, што на сутрэчах з расійскім лідарам гаворка заўсёды ішла пераважна аб неабходнасці весці перагаворы для спынення канфлікту ва Украіне: «Мы заўсёды гаварылі аб дагаворы, аб спыненні вайны, аб тым, каб вайна гэта спынілася. Пра гэта мы ў цэлым гаварылі заўсёды. Памятаеце і мае

ных палітыкаў аб тым, што санкцыі ўдарылі па саміх ініцыятарах значна больш».

Пры гэтым беларускі лідар адзначыў: «Мы рэальна глядзім на рэчы і не чакаем, што гэты накат у найбліжэйшай будучыні (восць заўтра) аслабне. Мы ўжо

ў пэўнай ступені загартваліся». Самае галоўнае, як падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, — не дапушчаць падзенне ўзроўню добрабыту грамадзян. «Дасягнута гэта ў тым ліку і дзякуючы нашым сумесным мерам па супрацьдзеянні знешняму

выкаванні, і яго, што Зяленскаму проста не даюць гэта зрабіць».

«У гэтым кантэксце мы размаўлялі. Але ніколі не абмяркоўвалі канкрэтныя тэрыторыі: Херсон, Луганск, Данецк і гэтак далей, хто каго павінен вызваліць...» — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы ўпэўнены: калі Прэзідэнт Украіны цяпер будзе патрабаваць ад Расіі выйсці з тэрыторыі Херсона, Запарожжа, Луганска, Данецка, гэта значыць, што перагаворы не будзе. «Гэта папярэдня ўмова, якая непрыемная для Расіі. На гэтым этапе, мне здаецца, Расія наогул можа не прыняць такіх умоў: выходзіць з Запарожжа, Херсона і гэтак далей. Нельга такіх патрабаванняў выстаўляць Расійскай Федэрацыі. З многіх прычын», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Калі хочаце міру — трэба сесці за стол перагавораў і там у цішыні, спакой абмяркоўваць усе пытанні: хто што павінен вызваліць — або Расія, або Украіна. Калі гэтыя крокаў няма, чытай: яны не хочучь гэтых перагавораў і размоў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Аб цане на расійскі газ

«Галоўнае — роўныя ўмовы. Няхай газ будзе і 1600 долараў, як у Еўропе, не дай бог, вядома. Але аднолькава ў Расіі і Беларусі. Восць гэта для нас важны элемент. Ну, мы дамовімся», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ён і Прэзідэнт Расіі дамовіліся ў найбліжэйшы час сустрэцца па эканамічных праблемах. «Абмеркаваць пытанні бяспекі, але галоўнае — эканамічныя праблемы. Мы там будзем абмяркоўваць гэту праблему па энерганосбітах», — сказаў ён.

Прэзідэнт адзначыў, што газавыя і энергетычныя пытанні ўзнімаюцца ў тым ліку і на саміце ЕАЭС, які адбудзецца ў Бяшкэку. «Мы гэтае пытанне другім або трэцім на парадку дня разглядалі», — сказаў ён. Усе бакі выказалі сваю пазіцыю.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў 2025 годзе партнёры ў ЕАЭС павінны выйсці на тыя адзіныя энергетычныя рынкі, у тым ліку па газе. «Ну і дамовіліся, што мы будзем спакойна ісці, на большае не здольныя. І не толькі Расія, як аказваецца, не гатовая да такіх рэзкіх рухаў, але практычна ўсе краіны, якія сёння здабываюць або купляюць, напрыклад, газ. Таму што ў двухбаковым фармаце (на дадзеным этапе будучь вырашаць адпаведныя пытанні. — «Зв.»). Дамовіліся, паколькі з 2025 года рынак будзе працаваць: давайце не будзем адзін аднога тут раздзіраць, а на двухбаковай аснове ўзроўнюём гэтае пытанне. На вузкім саставе (Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета. — «Зв.») мы аб гэтым дамовіліся», — расказаў беларускі лідар.

Аб разліках расійскімі рублямі

Беларусь задавальняе выкарыстанне ў міждзяржаўных разліках расійскага рубля. Нейкіх праблем у сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка не бачыць: «Калі нас вымусялі, я сказаў: «Ну і нічога, мы задаволеныя расійскім рублём».

Больш за тое, Беларусь сама выступала ініцыятарам пераходу на расійскі рубель у разліках за энергасурсы, нагадаў Прэзідэнт. «Мы даўно, калі помніце, Расіі прапаноўвалі: «Давайце гандляваць за расійскі рубель». — «Не, давайце за долар» (адказвалі Беларусі на згаданую прапанову. — «Зв.»). І мы вымушаны былі гэты долар зарабляць невядома дзе і потым плаціць за нафту, газ. Сёння нас задавальняе стан разлікаў у расійскіх рублях».

Паводле БелТА.

Год гістарычнай памяці

У Беларускай дзяржаўнай універсітэце стартуе цыкл мерапрыемстваў, прысвечаных адметнай гістарычнай падзеі. Менавіта 1922 год даў пачатак вывучэнню новага прадмета ў сценах БДУ. Курс гісторыі беларускай літаратуры распрацавалі славутыя людзі эпохі: пісьменнік Якуб Колас, акадэмік АН БССР Іван Замойнін, прафесары Яўген Барышэўскі, Міхаіл Пятуховіч і іншыя.

Старт мерапрыемствам даасць адкрыццё 12 снежня выставы работ літаратуразнаўцаў філалагічнага факультэта (вул. К. Маркса, 31, чытальная зала). У экспазіцыю ўвоўдзю падручнікі, дапаможнікі, кнігі і манаграфіі сучасных вучоных-філолагаў, якія выкладаюць на філалагічным факультэце БДУ.

15 снежня адбудзецца сустрэча студэнтаў і супрацоўнікаў факультэта з членамі Саюза пісьменнікаў Беларусі на чале са старшынёй Мінскага гарадскога аддзялення Міхаілам Пазняковым. Госці раскажучь аб дзейнасці саюза, прадставяць фрагменты сваіх новых паэтычных твораў, прысвечаных

100 гадоў выкладання БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Беларусі, малой радзіме і ўніверсітэту.

Па словах прафесара кафедры гісторыі беларускай літаратуры БДУ Ірыны Казаковай, 100-годдзе вывучэння беларускай літаратуры — знакавае падзея не толькі для ўніверсітэта, але і наогул для краіны. «100 гадоў нашы студэнты слухаюць лекцыі па беларускай літаратуры. Гэта магчыма дзякуючы да культурнай спадчыны, вытокаў гістарычнай памяці

і адчуць гонар за тое, што мы — беларусы», — падкрэсліла прафесар.

Акрамя таго, у гэты ж дзень кафедра гісторыі беларускай літаратуры чакае ў госці ветэранаў працы з ліку выкладчыкаў, якія раней працавалі на дадзенай кафедре. Ва ўрачыстай абстаноўцы ім уручаць памятныя падарункі за ўклад у развіццё беларускай літаратуразнаўства.

Трэба дадаць, што з 2018 года на філалагічным факультэце БДУ

функцыянуе аўдыторыя «Народныя паэты і пісьменнікі Беларусі», дзе размешчаны 18 персанальных стэндаў класікаў беларускай літаратуры. Менавіта столькі культурных дзеячаў за ўсю гісторыю нацыянальнай літаратуры было ўдасцена званнем «Народны паэты Беларусі» і «Народны пісьменнік Беларусі». Восем з прадстаўленых асоб былі студэнтамі або выкладчыкамі БДУ.

Паводле прэс-службы Прэзідэнта.

Надзья НІКАЛАЕВА.

Фокус — на сацыяльныя прыярытэты

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА правяла сустрэчу з кіруючым актывам Віцебскай вобласці, у ёй узялі ўдзел старшыні раённых і гарадскіх Саветаў дэпутатаў, рай- і гарвыканкамаў.

Фота БелТА.

Размова ў фармаце дыялогавай пляцоўкі прайшла ў Полацкім дзяржаўным універсітэце імя Еўфрасіны Полацкай і была сканцэнтравана на выніках адыходзячага года і перспектывах на будучы. Наталля Іванаўна падкрэсліла, што ў рабоце старшын гарадоў і раёнаў, дэпутатскага корпусу галоўным арыенцірам нязмяна застаюцца інтарэсы людзей: «У першым чытанні ў Палаце прадстаўнікоў мы разгледзелі законапраект аб бюджэце на 2023 год, ён, як і раней, захоўвае сацыяльны кірунак. Задачы, якія былі пастаўлены VI Усебеларускім народным сходам і Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь у адносінах да прыярытэтных напрамкаў развіцця дзяржавы, застаюцца нязменнымі. Нягледзячы на складаныя сітуацыі ў свеце — гэта санкцыйны ціск на нашу краіну і складаную атмасферу, — ні адна сацыяльная праграма не закрыта, усе працуюць. Бюджэт прадугледжвае павелічэнне расходаў на сферу аховы здароўя, адукацыю, што сёння ў нас у прыярытэце».

Аб тым, што ад выканання прагнозных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця залежаць фарміраванне бюджэту і далейшая рэалізацыя дзяржпраграм, Наталля Качанова нагадала таксама. Яна падкрэсліла, што, падводзячы вынікі гэтага года, відаць, якія рэгіёны спрацавалі лепш, а ў якіх ёсць недахопы, але галоўным інструментам фарміравання паспяховай эканомікі з'яўляецца раўнамернае развіццё рэгіёнаў — гэты напрамак вызначаны Прэзідэнтам і VI Усебеларускім народным сходам. Менавіта тут фарміруюцца эканоміка, чалавечы патэнцыял, ідэалогія і наша нацыя.

Старшыня верхняй палаты парламента падкрэсліла, што для камфортнага жыцця ў кожным горадзе і раёне створаны ўсе неабходныя ўмовы, існуюць вертыкальныя і структуры, якія працуюць дзеля людзей. У якасці прыкладу Наталля Качанова прывяла пазітыўныя змены ў аграгарадку Асвея Верхнядзвінскага раёна: насельніцтва там складае ўсяго паўтары тысячы чалавек, імпульс для развіцця населенага пункта дало адкрыццё мясаперапрацоўчага цэха. За ім з'явілася кафэ, а новыя працоўныя месцы сталі моцным штуршком для развіцця сацыяльнай сферы. «Пастаўлена задача — развіццё эканомікі праз адкрыццё прадпрыемстваў і вытворчых аб'ектаў у асобна ўзятым горадзе або раёне. Мы разумеем, што, калі будзе работа і ўсе неабходныя ўмовы, людзі застаюцца і будуць жыць», — заключыла Старшыня Савета Рэспублікі.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота БелТА.

Суайчыннікі

З любоўю да далёкай Радзімы

Беларусы замежжа сустрэліся ў Мінску

У Мінску прайшло сёмае пасяджэнне Кансультацыйнага савета па справах беларусаў замежжа пры Міністэрстве замежных спраў Рэспублікі Беларусь. У ім прынялі ўдзел прадстаўнікі дзяржаўных устаноў Беларусі і кіраўнікі беларускіх дыяспар Расіі, Латвіі, Іспаніі, Германіі, ЗША, Узбекістана, Эстоніі, Малдовы, Кыргызстана, Казахстана, Арменіі. Падчас пасяджэння ўдзельнікі Савета абмеркавалі шляхі далейшага супрацоўніцтва і падвялі вынікі работы за год.

Намеснік міністра замежных спраў Ігар Назарук заўважыў, што сёння вельмі шмат робіцца для падтрымкі сувязяў з беларусамі, якія па тых ці іншых прычынах аказаліся за мяжой, а таксама для перадачы суайчыннікам матэрыялаў пра традыцыі, веды, культурныя каштоўнасці і аб'ектыўнай інфармацыі пра падзеі, якія адбываюцца ў краіне.

У многім характар узаемадзеяння з беларускімі дыяспарамі быў прадвызначаны тым, што ў Беларусі 2022 год аб'яўлены Годам гістарычнай памяці. Дзякуючы актыўнай плённай рабоце нашым суайчыннікам удалося звярнуць увагу міжнароднай супольнасці на праблематыку захавання гістарычнай памяці. За год прайшло шмат выставак, круглых сталаў, сустрэч і іншых мерапрыемстваў, прымеркаваных да памятных дат.

Старшыня Беларускага культурнага цэнтру «Світанак» Галіна Татаранка распавяла, што сёлета ў Ташкенце прадстаўнікі дыяспары адзначылі 140-годдзе Якуба Коласа. Святакаванне не абмежавалася толькі 3 лістапада, калі ў Ташкенце да помніка класіку

беларускай літаратуры былі ўскладзены кветкі і адбылося ўрачыстае мерапрыемства. На працягу месяца культурны цэнтр «Світанак» выязджаў у навучальныя ўстановы Узбекістана, маладыя людзі чыталі вершы Коласа. У гады Вялікай Айчыннай вайны Якуб Колас два гады жыў у Ташкенце. Ён быў вельмі ўражаны самабытнай краінай і яе гасцінным народам. Колас пазнаёміўся з мясцовымі пісьменнікамі. Выязджаў з імі за межы горада. У адной такой паездцы ён у захапленні адгорнага пейзажу напісаў верш «Чынган», які пасля быў перакладзены на многія мовы свету. Былі ў класіка і іншыя вершы, у якіх ён паказваў свае пачуцці, яго здзіўлялі арыкі (гідратэхнічны збудаванні ў выглядзе арашальнага канала), Салар. І сёння ў парку ў Ташкенце, па якім Колас хадзіў у гады эміграцыі, стаіць помнік беларускаму класіку, а яго вершы на розных мовах гучаць у навучальных установах Узбекістана.

Святлана Барташэвіч прадстаўляе беларускую Карэлію. На сёння аўтаномія аб'яднала каля трох трысяч чалавек. Арганізацыя

Фота БелТА.

вельмі актыўная, а яе мерапрыемствы карыстаюцца поспехам у прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў. «Мы ніколі не навязваем нашу культуру. Абавязкова на нашых мерапрыемствах побач з беларускімі песнямі гучаць рускія, карэльскія і прадстаўнікоў іншых народаў. Радуе, што, калі пачынаецца фестываль, на сцэну выходзяць дзеткі ў розных касцюках (у Карэліі пражывае 130 нацыянальнасцяў) і разам спяваюць. Я лічу, што Беларусь міралюбвая краіна, яна заўсёды выступае за развіццё сяброўскіх адносін. І гэта мы стараемся пазіцыянаваць на нашых канцэртах», — дзеліцца Святлана Яўгенаўна. Адзін з ансамбляў у Карэліі носіць назву «Дабронікі». Так называлася беларуская вёска, спаленая ў гады вайны разам з жыхарамі. Бабуля, якая стала салісткай гэтага калектыву — адна з жыхароў знішчонай вёскі, яе, малую, маці выкінула ў акно, і дзяціўчына змагла ўцячы. Так, у Карэліі захоўваецца памяць пра беларускую вёску, якой

ужо не існуе, і наогул пра трагедыю беларускага народа.

Пра работу, якая беларусамі замежжа праводзіцца ў Год гістарычнай памяці, сведчыць і выстаўка ў Міністэрстве замежных спраў фотаработ, дасланыя на фотаканферэнцыю «Мы — разам! З любоўю да Беларусі», арганізатарамі якой выступілі парламенцкая рабочая група па справах беларусаў замежжа, МЗС. Апарат Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў, Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур. На яго было даслана больш за 400 работ.

Удзельнікі пасяджэння Кансультацыйнага савета пры МЗС Беларусі па справах беларусаў замежжа таксама пабывалі ў Палаце прадстаўнікоў на сустрэчы з кіраўніком рабочай групы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па справах беларусаў замежжа Вялянцінай Ражанец. Падчас сустрэчы былі падведзены вынікі фотаканферэнцыі і паўрэзаты атрымалі дыпламы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Факт

Карупцыянераў больш не стала...

Кожны год у Беларусі раскрываюць ад паўтары да дзвюх тысяч карупцыйных злачынстваў. Такую лічбу называе Ігар Грэйба, начальнік упраўлення па барацьбе з карупцыяй і арганізацыяй злачыннасцю Генеральнай пракуратуры, падчас прэс-канферэнцыі ў Доме прэсы.

Ігар Грэйба ўдакладніў, што ўдзельная вага карупцыйных злачынстваў у агульнай структуры злачыннасці ў сярэднім складае каля 2%. Але калі параўноўваць сітуацыю гэтага года з міну-

лым, то колькасць такіх злачынстваў на 35% большая. Пры гэтым прадстаўнік Генпракуратуры падкрэсліў: гаворка не ідзе пра тое, быццам краіну накрывала хваля карупцыі — проста выяўляць такія дзеянні сталі больш актыўна.

— Органамі пракуратуры ў мінулым перыядзе 2022 года па выніках 750 праверак выканання антыкарупцыйнага заканадаўства ўнесена 1920 актаў нагляду, узбуджана 72 крымінальныя справы, да адказнасці прыцягнута 2542 службовыя і юрыдычныя асобы, — падзяліўся статыстыкай начальнік упраўлення.

Паводле слоў Ігара Грэйбы, больш за ўсё карупцыянераў дзейнічае ў сферах сельскай гаспадаркі, прамысловасці, будаўніцтва, транспарту, гандлю і адукацыі.

— Шкода ад карупцыйных злачынстваў склала 19 мільянаў рублёў, «жывымі» грашмыма яе пакрылі на 48,2%. Пры гэтым кошт маёмасці, на якую накладзены арышт, дазволіць забяспечыць яе поўнае пакрыццё, — адзначыў прадстаўнік пракуратуры.

Сяргей КУРКАЧ.

У ААН папярэдзілі аб рэкордным голодзе ў Заходняй і Цэнтральнай Афрыцы

Эксперты папярэдзілі, што колькасць галадаючых у Заходняй і Цэнтральнай Афрыцы можа налета дасягнуць рэкорднага ўзроўню 48 мільянаў чалавек. Пра гэта паведамляецца на сайце Цэнтра навін ААН. Паводле апошніх звестак Харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН (ФАО), Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) і Суветнай харчовай праграмы (СХП) ААН, больш за 35 мільянаў чалавек, у тым ліку 6,7 млн дзяцей, зараз не ў стане задаволіць свае асноўныя патрэбы ў ежы. На думку экспертаў, іх колькасць можа ўзрасці, калі ў найбліжэйшы час не будуць прыняты тэрміновыя меры для пераадолення крызісу. «Перспектывы харчовай бяспекі на 2023 год выклікаюць крайнюю трывожу, і гэта павінна стаць апошнім трывожным званком для ўрадаў рэгіёна і іх партнёраў», — заявіў рэгіянальны дырэктар СХП ААН у Заходняй Афрыцы Крыс Нікай.

Спецыялісты звяртаюць увагу на тое, што даступнасць прадуктаў харчавання зніжаецца, а цэны на ўгнаенні растуць, што можа негатыўна адбіцца на ўраджаі ў наступным годзе і пагоршыць і без таго цяжкую сітуацыю для мясцовых жыхароў Заходняй і Цэнтральнай Афрыкі.

Палата прадстаўнікоў ЗША адобрыла абаронны бюджэт на рэкордную суму звыш \$855 млрд

Гэты бюджэт на 8 працэнтаў перавышае папярэдні — за 2022-і фінансавы год — і прадугледжвае выдзяленне на 45 мільярдаў долараў сродкаў больш, чым вясной запытваў Белы дом, паведамляе Defense news. У тым ліку плануецца \$800 млн на ваенную дапамогу Украіне, у рамках якой Пентагон можа заключаць кантракты на пастаўку новай зброі і экіпіроўкі. Акрамя таго, размова ідзе аб выдзяленні \$10 млрд на ваенную дапамогу ўладам Тайваня. Раней стала вядома, што профільныя камітэты Палаты прадстаўнікоў і Сената ўзгаднілі праект абароннага бюджэту ЗША на 2023-і фінансавы год. Адзначалася, што ЗША выдзеляць \$6 млрд на так званую еўрапейскую ініцыятыву стрымлівання. Узяцце камітэтаў адзначалася, што гэта на \$2,1 млрд больш чым запыт,

які складаў \$3,9 млрд: «міжнародны парадак сутыкаецца з выклікамі».

Першыя манеты з партрэтаў Карла III пастанулі ў абарачэнне ў Вялікабрытаніі

У паштовыя аддзеленыя Вялікабрытаніі пачалі паступаць манеты вартасцю 50 пенсаў з партрэтаў караля Карла III, там атрымаюць 4,9 мільёна такіх манет. Аб гэтым паведамляе французская газета Le Figaro са спасылкай на Каралеўскі манетны двор Вялікабрытаніі. Партрэт караля Карла III, змешчаны на аверсе манеты, стварыў скульптар Марцін Джэнінгс, упершыню гэты партрэт прадставілі ў канцы верасня. Твар манарха на манеце звернуты налева — у адпаведнасці з прынятай у Вялікабрытаніі традыцыяй, гэта значыць у бок, процілеглы папярэдніку. На рэверсе манеты намаляваны гербавыя шыты і сімвалы чатырох народаў, якія ўваходзяць у Злучанае Каралеўства. Пры гэтым каля 27 мільярдаў манет з партрэтаў каралевы Лізаветы II, якія цяпер знаходзяцца ў абароце, застаюцца законным плашчэчным сродкам. Le Figaro адзначае, што першыя банкноты з партрэтаў караля Карла III з'явіцца ў сярэдзіне 2024-га.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

НОВЫ ГОД ДА НАС ІМЧЫЦА

(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)

Наконт надорага — гэта, на жаль, не так. Паштучна ўся гэтая мілата і сапраўды пераважна адносна недарагая. Але велізарны асартымент, атмосфера, клапатліва створаная маркеталагамі, ды і само прадчуванне свята (якое ахоплівае жаночую палавіну крайны двойчы ў год — перад Новым годам і 8 Сакавіка: ці трэба казаць, што большасць наведвальніц навагодніх кірмашоў — жаночага полу?) спрыяюць таму, што тут можна лёгка пакінуць палову зарплаты.

Але аб цэнах пагаворым пазней. А пакуль — аб навагодняй модзе. Як любая сфера, звязаная з дызайнам і творчасцю, навагодні дэкор падуладны модзе, і змяняецца гэтая мода штогод. Зараз у тэндэзе пастэльныя тоны навагодняга дэкару: далікатна-блакітны і бледна-ружовы, лавандавы і фісташкавы, усе адценні ліловага і бэжавага

Навагоднія кірмашы ў гэтым годзе проста акупаваны даўгавухімі самых розных колераў, фактур і прызначэння.

Гэта ёлачныя цацкі, а таксама бірулькі, сувеніры, скарбонкі, статуэткі... Калі перад Новым годам прывесіць ў свой дом фігурку труса, гэта прыцягне ў жыццё поспех у наступным годзе, кажуць прадаўцы.

(і гэтая тэндэнцыя, калі вы заўважылі, адлюстравана і на паліцах навагодніх кірмашоў, і ва ўборы святочных ёлак у розных установах). Далікатныя тоны і някія адценні заклікаюць стварыць атмосферу дамашняй утульнасці — найлепш тэндэнцыю можна адлюстравачы скандынаўскім паняццем «хюге». Тэрмін паходзіць ад старажытнага нарвежскага слова, якое перакладаецца як «утульнасць» або «добрабыт». У больш шырокім сэнсе ён азначае атмосферу камфорту і спакою, шчасце ў сваім доме, умерне запаволіцца, каб адчуць смак моманту. Такім чынам, яркія колеры цацкі і мішур, якія віталіся ў мінулыя гады, у канцэпцыю сёлетняга свята не ўлічваюцца. І нават і ў рэчышчы гэтай канцэпцыі ў цяперашні Новы год пры ўпрыгожванні ёлкі дызайнеры ярыць выкарыстоўваць вінтажныя (або псеўдавінтажныя) цацкі — быццам з дэманічнага або з бабулінага куфра. А таксама цацкі, зробленыя сваімі рукамі. Спалучаць усё гэта някідкае зачараванне (свята ўсё ж ніхто не адмяняе!) рэкамендуецца з колерамі срэбра і золата. Так ваша ёлка не будзе выглядаць зусім сціпленка.

Калі казаць пра форму ёлачных цацак, сёлета варта выбіраць простыя формы — шарыкі без складанага дэкару, шышкі, ледзяшы, зорачкі. Купляць іх лепш наборамі: і з пункту гледжання эканоміі, бо наборамі танней, і з пункту гледжання эстэтыкі — стракатаць разнастайныя цацкі ў гэтым годзе не вітаецца.

А вось самі штучныя ёлкі могуць быць як звычайнымі, зялёнымі, так і сінімі, бэльмі, ружовымі. І нават з чырвонай ігілаці! Ну, чырвоных, сініх і ружовых ёлак з ПВХ у нашых шыроках заўважана не было, а вось белых на навагодніх кірмашах дастаткова.

ГАЛОЎНАЯ ГЕРАІНЯ

Каля ўвахода на навагодні кірмаш у ЦУМЕ — лес штучных ёлак, ялінкаў і высачэзных ялін. Паводле статыстыкі, штучную ёлку выбірае кожны другі сучасны гараджанін — па розных прычынах. Хтосьці — з пазіцыі іх экалагічнасці, лічачы, што выбар на карысць штучнай ялінкі захаввае

жыццё дрэвам жывым. Хтосьці — з меркаванняў эканоміі. Калі выбраў якасны, вытворца дае гарантыю на штучную ёлку да 10 гадоў. Але звычайна ялінка служыць даўжэй. Натуральная ёлка — штогадовае выдаткі. Штучная ж эканомію сілы і час: не трэба ісці на ёлачны базар і марнаваць грошы — проста ўсталявалі і прыбралі. Хтосьці аддае перавагу штучнай ёлцы з ахайнасці: не любіць сухіх іголак, якія пасля «сапраўднай» ёлкі даводзіцца вымятаць з дывану і прыбіраць з канап яшчэ тыдзень, а то і месяц. Вядома, штучная ялінка не пахне ігілаці. Але гэта не крытычна.

— Я ўжо шмат гадоў стаюлю толькі штучную ёлку, — падзялілася Ксенія, наведвальніца навагодняга кірмашу ў ЦУМЕ. — Сёлета вырашыла купіць новую: старая праслужыла мне 12 гадоў. А каб дадаць хвойнага паху, выкарыстоўваю дома эфірныя алеі хвой — яліны або піхты.

Выбіраць штучную ёлку прадаўцы раяць уважліва, бо гэта пакупка на гады. Перш за ўсё, з дапамогай нюху: штучная ёлка не павінна пахнуць ні гумаю, ні пластыкам. Калі ёсць такі пах, выбар няякасны. Другі этап — візуальны: паміж ігілаці не павінен прагледжвацца дрот. На наступным этапе спатрэбіцца дотык: некалькі разоў правядзіце пальцамі па галінцы супраць «шэрсткі»: калі іголки выпадаюць, ад пакупкі лепш устрымацца. І нарэшце, удакладняем у прадаўца, ці пажарнабяспечны выбар. Якасная штучная ёлка альбо робіцца з вогнетрывалага матэрыялу, альбо мае вогнетрывалае пакрыццё. Гэта вельмі важны аспект, і пра яго нельга забываць.

А наогул, крытэрыі выбару штучнай ёлкі ў кожнага свае: да вышэйназваных дадаюцца і асабістыя перавагі ў дызайне, і часам, нечаканяя патрабаванні.

Ірына прышла выбіраць штучную ёлку з васьмігадовай дачкой. Больш за ўсё абедзвюх цікавіць тое, на колькі ўстойлівая крыжавіна

і ці надзейна ў яе ўсталяецца само дрэва.

— У нас у доме два каты, і кожны Новы год яны перакрываюць ёлку. Так што для нас галоўны крытэрыі выбару — устойлівасць, — смяецца Ірына.

Яна кажа, што ёй важна, каб крыжавіну ёлкі зручна было ўмацаваць пры дапамозе пластыкавых бутэлек з вадой, гантэлей або іншых цяжкіх прадметаў.

Што датычыцца дэкару навагодніх ёлак, варыянтаў некалькі. Ёсць проста зялёныя, ёсць са штучным напыленнем, якое

імітуе снег. Ёсць ялінкі — аналагі «блакітнага» сорту ёлак. Атрымалася знайсці ялінкі з шышкамі (можна амаль не ўпрыгожваць — толькі накінуць дожджык). Маюцца ў продажы, як ужо гаварылася, зусім беляыя ялінкі рознай вышыні (пашукаць такія варта ў ГУМЕ) — упрыгожаныя цацкамі ў пастэльнай гаме, яны будуць выглядаць чароўна. Каштуе якасная штучная ёлка нятанна. Але калі падзяліць гэты кошт на дзесяць новых гадоў, якія ялінка гарантавана павінна праслужыць гаспадару,

Навагодні дэкор падуладны модзе, і змяняецца гэтая мода штогод. Зараз у тэндэзе пастэльныя тоны навагодняга дэкару: далікатна-блакітны і бледна-ружовы, лавандавы і фісташкавы, усе адценні ліловага і бэжавага (і гэтая тэндэнцыя, калі вы заўважылі, адлюстравана і на паліцах навагодніх кірмашоў, і ва ўборы святочных ёлак у розных установах).

атрымліваецца досыць прымальна. Асабліва калі ўлічыць, што пры правільным захаванні «дрэўца» можа пражыць і даўжэй. Пухнатая сінтэтычная ёлка айчынай вытворчасці вышыняй 150 см з імітацыяй снегу на галінках каштуе 461 рубель. Замежны аналаг з шышкамі — 365 рублёў. Беларуска ялінка без «снегу» на галінках вышыняй 1,3 м абыдзецца ў сярэднім рублёў у 210—220. Айчынная ж «піраміда ёлачная» (маленькі аналаг тых ёлак, што ставяць на плончых) вышыняй 240 см каштуе 1046 рублёў 52 капейкі. Зрэшты, рэальна знайсці «такую ж, але без крылаў»: з іншага матэрыялу

і ў іншым дызайне, але той жа вышыні. Такі «ёлачны конус» можна набыць за 605 рублёў 88 капеек. Для эканомных ёсць маленькія сціплыя ялінкі да метра, кошт якіх пачынаецца з 42 рублёў.

ПАЧЫМ ДЗЕД МАРОЗ?

Як ужо адзначалася, колеравая гама ёлачных цацак у гэтым годзе някідка. Вытворчасць — часцей за ўсё Кітай, матэрыял — пераважна пластык. Пластыкавыя цацкі, якія не б'юцца, — бяспечныя (калі ў сям'і ёсць маленькія дзеці, гэты варыянт наогул адзіна магчымы), даўгавечныя і часам могуць выглядаць зусім як шклянныя. Да таго ж яны значна таннейшыя за шкло — і за гэта іх любіць спажаўец. Шклянныя ёлачныя шары ў нашы дні — гэта хутчэй варыянт навагодняга падарунка. Часцей за ўсё гэты настальгічны матэрыял мае на ўвазе дызайнерскае афармленне цацкі, ручны роспіс і, зразумела, немалую цану.

Пластыкавыя шарыкі прадаюцца паштучна і ў наборах. Паштучна шарыкі дыяметрам 8 см (вытворчасць — Кітай) у ружова-фіялетавай гаме з залатым напыленнем на навагодні кірмашы ў ЦУМЕ каштуюць без васьмі капеек 5 рублёў. Такага ж

годзе, кажуць прадаўцы. Дарэчы, для тых, каму больш падабаецца лічыць надыходзячы 2023-і годам. Для эканомных ёсць маленькія фігуркі катой і кацянят. Хоць іх усё ж менш, чым трусаў.

Пад ёлку ў нашым дзяцінстве ставілі Дзеда Мароза і Снягурку. Зараз на навагодні кірмашах Снягурак у продажы амаль няма, а вось Дзядоў Марозаў — колькі заўгодна. Каштуе зімовы чараўнік пад ёлку ў залежнасці ад уборы і росту. Ад 127 рублёў за Мароза ростам з таго класічнага савецкага дзеда (памятаеце?) да 300 і больш за дзядулю вышэй.

САКРЭТЫ НАВАГОДНЯЙ ЭКАНОМІІ

Эканомія — адно з ключавых слоў адыходзячага года. Пра тое, як сэканоміць на падрыхтоўцы да свята, ужо цяпер кажуць і пішучы літаральна ўсе. Абагульненыя парады эканамістаў і псіхолагаў.

• Сэканоміць на навагодніх цацках можна, калі частку з іх зробіць сваімі рукамі — майстар-класу ў гэтым годзе ў сацсетках шмат як ніколі. Матэрыял для такога хэнд-мэйду рэкамендуецца не купляць, а знайсці — дома або ў яго ваколіцах (спатрэбіцца шышкі, галінкі, рознакаляровыя ніткі, гузікі, тасьма, карункі і стужкі). Праўда, прыдзецца выдаткавацца на клей.

• Варыянт для лянівых, але камунікабельных: памянсаць цацкамі з сярбамі. Вам за некалькі гадоў надакучылі ёлачныя цацкі, але і сярбы, напэўна, не супраць абнавіць «ўбор» для ялінкі. Не трэба купляць — памяняйцеся! А ўлічваючы моду на вінтажныя цацкі, можна пашукаць такія ў мамы ці бабулі.

• А наогул, ёлачныя цацкі разумней за ўсё купляць... пасля Новага года (у разліку на наступны). Ёлачныя кірмашы ішчэ працуюць і распрадаюць рэшткі з вялікімі зніжкамі. Акрамя таго, няма чэргаў і гармідару.

• І яшчэ адна парада: умейце супрацьстаяць хітрым маркеталагам і ўласнаму настрою чакання свята. Каб выключыць імпульсіўныя пакупкі, загадай, яшчэ да паходу на навагодні кірмаш, дакладна вызначыцеся з сумай, якую можаце дазволіць выдаткаваць на сустрачку Новага года — на ёлку і дэкор, падарункі, навагодні стол і на «папесціць сябе, свята ж!». Эканамісты сцвярджаюць, што, спланаваўшы навагоднія траты, можна сэканоміць да 15—20% святачнага бюджэту.

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ,
фота аўтара.

Сацыяльны напрамак

Каб лячыць на патрэбным узроўні

Якая работа па рэканструкцыі, мадэрнізацыі, аснашчэнні ўстаноў аховы здароўя вядзецца на Брэстчыне

На бягучым тыдні ў кіраўніка дзяржавы адбылася нарада па пытаннях аховы здароўя. На пасяджэнні ўпэўнена прагучала, што ў краіне ёсць усё для таго, каб лячыць людзей на патрэбным узроўні. І сапраўды, кожны год робіцца шмат у плане рэканструкцыі, мадэрнізацыі, аснашчэння ўстаноў аховы здароўя, узводзяцца новыя бальніцы і паліклінікі. Сённяшні аповед пра тое, што зроблена ў сферы паляпшэння медыцыны на Брэстчыне за апошнія гады.

Начальнік галоўнага ўпраўлення па ахове здароўя Брэсцкага аблвыканкама Віктар Міхалюўскі прыводзіць наступныя факты:

— Пачынаючы з 2019 года завершаны работы і ўведзены ў эксплуатацыю наступныя будаўнічыя аб'екты: станцыя хуткай медыцынскай дапамогі ў паўднёва-заходняй частцы Брэста; станцыя неадкладнай медыцынскай дапамогі па вуліцы Куйбышава ў Баранавічах; прыбудова да прыёмнага аддзялення Брэсцкай гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі; прыбудова лячэбнага корпуса да корпуса «Б» Брэсцкай дзіцячай абласной бальніцы; узведзены новы медыцынскі комплекс у Брэсце.

У новым корпусе абласной дзіцячай бальніцы.

За гэты ж перыяд зроблена рэканструкцыя першага паверха тэрапеўтычнага корпуса з будаўніцтвам памяшкання для ўстаноўкі апарата МРТ у абласной клінічнай бальніцы; часткі памяшканняў пад устаноўку камп'ютарнага тамаграфа ў абласной дзіцячай бальніцы; будынкаў анкалагічнага дыспансера ў Пінску; памяшканняў пад эмсійны тамаграф у Брэсцкім абласным анкалагічным дыспансеры; памяшканняў па вуліцы Брэсцкай у Пінску пад размяшчэнне амбулаторна-паліклінічнай службы; інфекцыйнага аддзялення Лунінецкай ЦРБ; будынка былога дзіцячага садка пад амбулаторыю

ўрача агульнай практыкі ў вёсцы Лахва Лунінецкага раёна. А яшчэ праведзены капітальны рамонт з мадэрнізацыяй харчовых блокаў у псіхіятрычных бальніцах «Гарадзішча» і «Крывошын» на тэрыторыі Баранавіцкага раёна, завершана мадэрнізацыя кіслародных сістэм у бальніцах Брэста, Пінска, Баранавіч, шэрага райцэнтраў. І за ўсім гэтым пералікам стаяць вялікая работа і вялікія сродкі з дзяржаўнай казны.

Скажам, у пачатку бягучага года ўведзены ў строй новы шматпрофільны медыцынскі комплекс у паўднёва-заходнім раёне Брэста. Ён вельмі патрэбны ў зарэчнай

частцы горада, дзе ўжо цяпер пражывае без нечага 100 тысяч чалавек. У новых мікрараёнах працягваецца будаўніцтва жылля, таму паліклінікі ўзведзены з запасам магутнасцяў. Сёння комплекс складаецца з дарослай і дзіцячай паліклінік і жаночай кансультацыі. На будаўніцтва і закупку абсталявання накіраваны 61 мільён рублёў. Паліклінікі працуюць амаль год. За гэты час скарачэнаванна і адладжана сістэма работы гарадскога транспарту — цяпер дабірацца на прыём да доктара перастала быць праблемай для любога пацыента.

Літаральна за два тыдні да ўрачыстага адкрыцця названага медкомплексу адкрылі прыбудову да абласной дзіцячай бальніцы. Хоць афіцыйна гэты будынак называецца «прыбудова», ён уяўляе з сябе чатырохпавярховы гмах агульнай плошчай 9200 квадратных метраў, разлічаны на 147 ложкаў. Тут размясціліся чатыры аддзяленні дзіцячай бальніцы. Аб'ект разам з аснашчэннем абышоўся ў 38 мільёнаў рублёў. Усё зроблена для таго, каб з любога куточка Брэсцкай вобласці пры неабходнасці даставіць дзіця і аказаць яму высокатэхналагічную дапамогу. Варта сказаць, што ўжо сёлета распачаты работы па рэканструкцыі лячэбнага корпуса гэтай бальніцы.

Новыя барпусы, аддзяленні, пабудовы ўзводзяцца не толькі ў абласным цэнтры. Летась, у канцы года, здалі новае інфекцыйнае аддзяленне Лунінецкай цэнтральнай раённай бальніцы. Увод у строй аддзялення дазволіў разгрузіць саму райбальніцу. Лунінец — адзін з аддаленых райцэнтраў Брэстчыны, і там вельмі важна было наладзіць якасную профільную медыцынскую дапамогу. Апошняя падкрэслілі пры адкрыцці аддзялення, якое аснашчана 57 кіслароднымі пунктамі і пры неабходнасці можа размясціць да 70 пацыентаў.

А перад гэтым у Лахве Лунінецкага раёна правялі рэканструкцыю былога дзіцячага садка і адкрылі амбулаторыю. Такім чынам, дзве тысячы сельскіх жыхароў атрымалі магчымасць лячыцца на месцы, а не ездзіць кожны раз у іншы амбулаторы альбо райцэнтр.

Сёлета работа працягваецца на рэканструкцыі другой чаргі Пінскага анкалагічнага дыспансера, на будаўніцтве паталагаанатамічнага корпуса ў Баранавічах. Паводле інфармацыі Віктара Міхалюўскага, асабіста ўвага цяпер удзяляецца аснашчэнню рэанімацыйных аддзяленняў бальніц.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Вучыцца цікава!

Кавуны, кальрабі і тэф

Прыведзены і іншыя культуры — не асартымент прылаўкаў супермаркетаў, а аграрныя эксперыменты настаўнікаў і навучэнцаў вясковай Вялікадолецкай школы ўшацкага раёна, што на Віцебшчыне. Звычайную для нас садавіну і гародніну на школьным агародзе вырошчвалі на працягу дзесяцігоддзяў, а з 2018 года ў адзін рад з бульбай і цыбуляй сталі фіялетавае морква, брусельская капуста і лаванда.

Ставіць эксперыменты на «сотках» ушацкай установы адукацыі школьнікі пачалі ў 2018 годзе ў межах праекта Беларускага зялёнага крыжа «Школьны сад», мэтай якога з'яўляецца развіццё сучаснага сельскагаспадарчага падпрямальніцтва і прафесійны сацыяльны рост моладзі ў сельскіх населеных пунктах. Ідэя **настаўнікаў хіміі і біялогіі Віктара Мікалаевіча ШЫШОВА і Алены Мечыславаўны ЖУК** стала пераможцам рэспубліканскага конкурсу. З таго часу прайшло чатыры гады, і праект у межах школы разгарнуўся да маштабаў, якія ўражваюць.

Сёння ўвесь педагагічны калектыў і тэхнічны персанал разам з навучэнцамі дглядаюць амаль 1,5 гектара плошчы, на якой размясціўся сад, эксперыментальны ўчастак і ўчастак асабістай вытворчасці. Адных яблыны ў школе налічваецца 26 сартоў, па чатыры — груш, сліў і вішань, усяго 179 дрэўцаў.

Радуюць багатым ураджаем і парэчкі з агрэстам.

У мінулым сезоне адкрыццём для вясковых аграрыяў стала фіялетавае морква, якая па якасцях лічыцца карыснейшай за ўсе астатнія сарты. Яна, як расказала Алена Мечыславаўна, мае і моцны пурпурны колер. Гэтую прыродную колеравую адметнасць гаспадары могуць выкарыстоўваць як натуральныя фарбавальнікі. Інтэнсіўнасць колера караняплода залежыць ад колькасці іонаў магнію і кальцыю, аднак пасля варкі такая морква аддае амаль увесь тон вадзе, становіцца непрыяўнай знешне, таму яе ў асноўным выкарыстоўваюць у ежу ў сырым выглядзе. Вырошчваюць у школе і белую моркву, якая адрозніваецца найменшым утрыманнем цукру і падыходзіць для дыетычнага харчавання; ёсць у агародніцкай калекцыі і познія жоўтыя караняплоды — яны далі сёлета найбольшы ўраджай.

Вырасцілі вялікадальчаны і амаль паўтонае рэгіёны: кальрабі, савойскай, чырвонакачаннай, брусельскай, брокалі. Правялі эксперымент і з сортам «Раманеска» з сямейства квяцістай капусты — яе качаны падобны да пірамідак, сукевці нагадваюць марскія ракавіны — хочацца любавання, а не есці. Яе, дарэчы, нярэдка садзяць на клумбах, упісваючы дзіўныя качанчыкі ў ландшафтныя кампазіцыі.

Дайшлі эксперыментатары з паўночнага рэгіёна і да афрыканскіх культур: сёлета на школьным участку вырасілі тэф. На жаль, злакавае расліна з-за халодных умоў надвор'я ў бягучым сезоне не дала ўраджаю, але закаласілася. У некаторых краінах тэф, радзімай якога з'яўляецца Афрыка, выкарыстоўваецца ў ежу ў выглядзе зерня, у некаторых яго перацараюць у муку і выпякаюць хлебныя вырабы.

Па словах настаўніка хіміі і біялогіі Віктара Шышова, галоўнай мэтай праекта з'яўляецца не толькі навучанне дзяцей тэрэтычным асновам земляробчых работ, але і прамоце ўцягванне школьнікаў у працэс. «Важна, каб дзеці разам з настаўнікамі

адсочвалі ўвесь шлях раслін ад семечка да паўнаватраснага ўраджаю», — расказвае Віктар Мікалаевіч. Працэс раслінаводчых работ у школе амаль не спыняецца: ужо ў канцы зімы пачынаюць вырошчваць расаду — насенне ўстаноў адукацыі ў межах праекта «Школьны сад» бясплатна пастаўляе Зялёны Крыж. Потым пераносяць яе ў 10-метровую полікарбанатную цяпліцу, яна з'яўляецца ў школе таксама ў межах праекта, як і халадзільная камера-сховішча на тону яблыкаў.

Бульбай, белакачаннай капустай, цыбуляй, морквай і яблыкамі ўстанова адукацыі забяспечвае сябе на цэлы год. Рэалізоўваюць

лішкі сельскагаспадарчай прадукцыі на восеньскіх ярмарках. Школьная садавіна і гародніна карыстаюцца попытам і маюць аўтарытэт у мясцовых жыхароў.

На эксперыментальным участку для дзяцей маладшага ўзросту настаўнікі праводзяць экаэкскурсіі, а пачынаючы з пятага класа вучні далучаюцца да работ на агародзе на летняй практыцы. Сваімі аграрнымі тэхналогіямі педагогі з радасцю дзеліцца з бацькамі дзяцей: у школе праходзяць выставы незвычайнай вырасчанай прадукцыі, Віктар Мікалаевіч ладзіць майстар-класы па прышчэпцы дрэўцаў. Для дзяцей праходзяць абавязковыя дэгустацыі:

вельмі даспадобы малым салодкія паласатыя кавуны, за якімі даглядалі ўсе разам. Не раз даследчыцы работ навучэнцаў і настаўнікаў займалі прызвышныя месцы на абласных, міжнародных конкурсах і навуковых канферэнцыях. Пераймаць вопыт у вялікадолецкіх педагогаў прыязджаюць і калегі з вобласці.

Так званана аграрнага класа, які апошнім часам пачаў з'яўляцца на базавых устаноў адукацыі, у Вялікадолецкай школе няма, затое ёсць магчымасць атрымаць пасля 11 класа спецыяльнасць аграрніка — шэсць гаўдзін на тыдзень для старшакласнікаў Віктар Мікалаевіч (які па прафесіі яшчэ і аграром) праводзіць заняткі, у канцы выпускнога класа моладзь здае кваліфікацыйны экзамен і атрымлівае адпаведнае пасведчанне.

У планах настаўнікага дуэта Віктара Шышова і Алены Жук — вырасціць на аптэкарскім школьным агародзе стэвію. А намер паказаць навучэнцам, што раслінаводства — справа цікавая і захалляльная, у іх ужо ажыццяўляецца.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота газеты «Патрыёт».

РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому областному потребительскому обществу

Аукцион состоится 21.12.2022 г. в 14.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
ЛОТ 1: - капитальное строение, инв. № 441/С-9293 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад швейный), общая площадь – 757,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49, с двумя котлами отопительными («Аксатор» твердотопливный с водяным контуром КОТВ ТУ ВУ 59084987.002-2012); - капитальное строение, инв. № 441/С-9124 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада кирпичного, котторы), общая площадь – 876,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49/1. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 422950100001002958, площадью 0,3642 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания швейного склада и здания склада кирпичного, котторы), находящемся по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиационному загрязнению (зона проживания с периодическим радиационным контролем), код – 3,5, площадью 0,3642; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,0135 га.	
Условия оплаты – 100 % предоплата	
Начальная цена продажи	65 220 руб. (шестьдесят пять тысяч двести двадцать рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	6 522 руб. (шесть тысяч пятьсот двадцать два рубля)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.15. Последний день приема заявлений – 19 декабря 2022 г. до 15.00
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Связьда» от 19.03.2022 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лота, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auksiony	

РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому областному потребительскому обществу

Аукцион состоится 21.12.2022 г. в 14.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
ЛОТ 1: - капитальное строение с инвентарным номером 441/С-14676 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – здание колбасного цеха), площадь – 409,9 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Ивьевский р-н, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 47/1; - капитальное строение с инвентарным номером 441/С-16125 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – здание гаражей), площадь – 83,3 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Ивьевский р-н, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 47/1, корп. 1. Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый номер 422950100001002959, находящемся по адресу: Гродненская обл., г. Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 41, площадью – 0,3784 га, целевое назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания колбасного цеха. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земли. Виды ограничений (обременений) прав: земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиационному загрязнению (зона проживания с периодическим радиационным контролем), код – 3,5, площадью – 0,3784 га, земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью – 0,0344 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код 5,2, площадью – 0,0618 га. Условия оплаты – 100 % предоплата	
Начальная цена продажи	43 560 руб. (сорок три тысячи пятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	4 356 руб. (четыре тысячи триста пятьдесят шесть рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.15. Последний день приема заявлений – 19.12.2022 г. до 15.00
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Связьда» от 19.03.2022 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лота, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auksiony/	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ	
Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46 www.ipmtorgi.by
Продавец	ООО «Термотекстрой», г. Минск, пр-т Победителей, д. 117, пом. 42
№ лота	Предмет электронных торгов
1	Казино (Помещение для организации азартных игр) , общ. пл. 779,2 кв. м, инв. № 500/D-978816933, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Свердлова, 11-328 Начальная цена (с НДС) – 974 000 долл. США* (1 250 долл. США за 1 кв. м)
2	Торговое помещение (торговое помещение) , общ. пл. 6 088,3 кв. м, инв. № 500/D-978816931, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Свердлова, 11-327 Начальная цена (с НДС) – 6 392 715 долл. США* (1 050 долл. США за 1 кв. м)
Шаг торгов – 2 % от текущей цены лота.	
Примечание: цена продажи Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентная цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона.	
Задаток 2 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях (BYN) по курсу Национального банка Республики Беларусь на день оплаты на счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 3а; БИК BELBY2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638	
Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов: если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом национальной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия	
Извещение о предыдущих электронных торгах опубликовано в газете «Связьда» от 10.12.2022 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 23.12.2022 г. с 11.00 до 13.00.	
Торги продолжаются на 10 минут с момента окончания торгов в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема документов: заявки на участие в электронных торгах принимаются на ЭТП «ИПМ-Торги» по 22.12.2022 до 17.00	
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (41) 704-92-06. Email: info@ipmtorgi.by

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 333/С-12828 общей площадью 324,3 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Калинковичский р-н, Горючницкий с/с, д. Боровичи, ул. Лесная, 6. Назначение: здание склада; наименование: здание склада. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 3223812006010000028 площадью 0,0445 га (право аренды). **Начальная цена продажи – 53 827,20 бел. рубля, задаток – 5 382,72 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым номером 623881700034000105 площадью 0,0676 га, расположенный по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Красненский с/с, СТ «Монолит-92», У-109. Целевое назначение: земельный участок для ведения коллективного садоводства. **Начальная цена продажи – 2 967,64 бел. рубля, задаток – 296,76 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым номером 321882803601000011 площадью 0,2500 га (право собственности), расположенный по адресу: Гомельская обл., Жлобинский р-н, Луцкий с/с, д. Зелёный Край, ул. Зелёная, 3. Целевое назначение: земельный участок для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки) (строительство и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания. **Начальная цена продажи – 146,43 бел. рубля, задаток – 14,643 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 4. Изолированное помещение, инвентарный номер 500/D-231614, общая площадь 49,6 кв. м, 1968 года постройки, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Голубева, 65-65. Назначение: квартира № 65 (прописаны граждане, договор дарения). **Начальная цена продажи – 80 595,00 бел. рублей, задаток – 8 059,50 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 5. Изолированное помещение с инвентарным номером 620/D-122 общей площадью 53,7 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фанзиполь, ул. Комсомольская, 9-28. Назначение: квартира; наименование: квартира. **Начальная цена продажи – 76 302,00 бел. рублей, задаток – 7 630,02 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 6. Земельный участок с кадастровым номером 6204485200002000154 площадью 0,0400 га (право собственности), расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, Пуховичский с/с, СТ «Велеский Ветеран». Целевое назначение: садоводство в садоводческом товариществе «Ветеран». **Начальная цена продажи – 724,00 бел. рублей, задаток – 72,40 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 7. Земельный участок с кадастровым номером 62388300043000051 площадью 0,1020 га (право со-

РУП «ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВОСТОЧНЫЙ»

извещает о проведении 12.01.2023 г. открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства

ственности), расположенный по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Олешковичский с/с, СТ «Ветеран-7», У-88. Целевое назначение: земельный участок для ведения коллективного садоводства. **Начальная цена продажи – 6 619,80 бел. рубля, задаток – 661,98 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-19580. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: лесоопилочный цех, площадью 483,1 кв. м; расположенное на земельном участке, площадью 5,1105 га, с кадастровым номером 6204501000010000084 по адресу: Минская область, Березинский район, г. Березино, ул. Мультана, д. 106. Составные части и принадлежности отсутствуют. **Начальная цена продажи – 42 670,80 бел. рубля, задаток – 4 267,08 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 9. Капитальное строение с инвентарным номером 350/С-223868 общей площадью 41,6 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 240А/6. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: домик из комплекта. Составные части и принадлежность: А1/ср – домик из комплекта. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 340100000006000401 площадью 0,992 га (право постоянного пользования). **Начальная цена продажи – 13 032,00 бел. рублей, задаток – 1 303,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-37775 (назначение – здание специализированных складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование – материальный склад), площадью 207,7 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 6204501000010001191 по адресу: Минская область, Березинский район, г. Березино, ул. Мультана, 62/Б2. Составные части и принадлежность: одноэтажное бревенчатое здание материального склада А/д. **Начальная цена продажи – 11 880,00 бел. рублей, задаток – 1 188,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 11. Капитальное строение с инвентарным номером 320/С-37430 общей площадью 403,9 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Жлобинский р-н, Верхнеолбанский с/с, 9/А, здание механического мастерских. Назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения; наименование – здание механических мастерских. Составные части и принадлежность: одноэтажное кирпичное здание механических мастерских с ограждением. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 321880400001000005 площадью 4,0359 га (право постоянного пользования). **Начальная цена продажи – 24 336,00 бел. рублей, задаток – 2 433,60 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 12. Капитальное строение с инвентарным номером 311/С-32655 общей площадью 2 378,7 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Жукотский с/с, д. Жуць, ул. Советская, 62А. Назначение: здание специализированное розничной торговли; наименование: торговый центр. Составные части и принадлежность: двухэтажное кирпичное с техническим подпольем здание торгового центра с надворными постройками: складом. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 321282003606000085 площадью 0,3281 га (право постоянного пользования). **В отношении капитального строения имеются действующие договоры аренды. Начальная цена продажи – 355 680,00 бел. рублей, задаток – 35 568,00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 13. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708150221 общей площадью 93,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Леонида Беды, 26-94. Назначение: административно-торговое помещение; наименование: административно-торговое помещение. **Является объектом ипотеки. Начальная цена продажи – 296 352,00 бел. рублей, задаток – 29 635,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 14. Капитальное строение (здание) с инвентарным номером 631/С-63205 общей площадью 76,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 621300000001001874 площадью 1,2546 га. Литер В/1д, год постройки 2010. Назначение: здание гостиниц, мотелей. Наименование:

Дом рыбака № 3. Адрес расположения: Минская область, Жлобинский район, Хотенчицкий с/с, д. Шарка, ул. Центральная, 5/1. **Начальная цена продажи – 34 884,00 бел. рублей, задаток – 3 488,40 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 15. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-26978 общей площадью 4 071,4 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, 228/19. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: склады ядохимикатов, удобрений. Составные части и принадлежность: А1/к – склады ядохимикатов, удобрений. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001005688 площадью 1,0200 га (право аренды). **Начальная цена продажи – 511 488,00 бел. рублей, задаток – 51 148,80 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 16. Объект недвижимого имущества в составе: 1. Жилой дом с инвентарным номером 333/С – общей площадью жилых помещений (согласно ведомости технических характеристик, составленной по состоянию на 28.09.2011) 297,4 кв. м и примыкающие к нему хозяйственно-бытовые постройки, расположенные по адресу: Гомельская обл., Калинковичский р-н, г. Калинковичи, ул. Спортивная, 14. Назначение: здание одноквартирного жилого дома. (Объект не принят в эксплуатацию).

Лот № 17. Земельный участок с кадастровым номером 322350100003004175 площадью 0,1024 га (право собственности), расположенный по адресу: Гомельская обл., Калинковичский р-н, г. Калинковичи, ул. Спортивная, 14. **Начальная цена продажи – 72 681,96 бел. рубля, задаток – 7 268,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 18. Капитальное строение с инвентарным номером 700/С-54625 общей площадью 2143,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, пр-т Мира, 21а. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: здание центра спорта и отдыха. Составные части: двухэтажное каменное здание центра спорта и отдыха с подвалом. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 74010000003005083 площадью 0,5748 га (право постоянного пользования). **Начальная цена продажи – 2 960 640,00 бел. рублей, задаток – 296 064,00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 19. Земельный участок с кадастровым номером 624485200002000155 площадью 0,0396 га (право собственности), расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, Пуховичский с/с, СТ «Велеский Ветеран». Целевое назначение: садоводство в садоводческом товариществе «Ветеран». **Начальная цена продажи – 716,76 бел. рубля, задаток – 71,68 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона, либо в случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры, возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 12.01.2023 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.

Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27 в рабочие дни: пн. – чт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00, пт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 15.00.
Окончание приема заявлений – 09.01.2023 в 15.00.

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКВВ 2012 0134 7111 1500 0000, БИК АКВВBY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦУВ № 514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот №_____, проводимом 12 января 2023 года.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.

Контактный телефон аукциона: +375 44 763 62 63; +375 17 266 63 02.

АТАМНЫ РЭНЕСАНС

Для здарэўлення планеты і ўстойлівай будучыні павінна развівацца ядзерная сфера

Па прагнозах МАГАТЭ, да 2050 года ўстаноўлена магутнасць атамных рэактараў складзе каля 870 ГВт, для чаго неабходна ў шэсць разоў павялічыць аб'ём інвестыцый. У будаўніцтва крыніц тых мінімум 600 ГВт энергіі, якія мусяць быць узведзены да гэтага часу, патрэбны дзясяткі мільёнаў людзей. А пасля мільёны будучы іх эксплуатаваць і несіць чыстую энергію на планету. У свеце разгортаецца сур'ёзны энергетычны крызіс, звязаны з ростам цен на энерганосьбіты і разбурэннем лагістычных ланцужкоў. У такіх умовах атамная энергетыка можа не толькі вырашыць бягучыя праблемы, з якімі сутыкаюцца эканомікі большасці краін свету, але і стаць драйверам для развіцця на дзесяцігоддзі наперад. Пра ўсё гэта не толькі гаварылі, але і паказвалі свае дасягненні ў галіне спецыялісты з больш як 65 краін падчас XII Міжнароднага форуму «Атамэкспа», які прайшоў у Сочы пад дэвізам «Атамная вясна»: ствараючы ўстойліваю будучыню». У ім узяло ўдзел звыш 2,5 тысячы экспертаў, а вынікам шматлікіх мерапрыемстваў, што адбыліся ў межах форуму, стала падпісанне больш як 50 міжнародных дамоўленасцяў і мемарандумаў. Наша карэспандэнтка набывала там разам з беларускай дэлегацыяй.

У МЕЖАХ САЮЗНАЙ ПРАГРАМЫ

У межах форуму было падпісана міжурадавае пагадненне паміж Беларуссю і Расіяй аб супрацоўніцтве ў галіне абыходжання з адпрацаваным ядзерным палівам (АЯП). Дакумент вызначае парадок транспарціроўкі АЯП у Расію з БелАЭС для часовага захоўвання з наступнай перапрацоўкай, а таксама вяртання ў Беларусь радыеактыўных адходаў.

Падобнае пагадненне з Беларуссю падпісана загодзя. Цяпер адпрацаванае палівае захоўваецца ў прырэактарных басейнах вытрымкі атамнай станцыі, а ўжо на мяжы 2030-х гадоў спатрэбіцца далейшае абыходжанне з ім. Менавіта на такі тэрмін у стварэнні рэгулятарнага, кантрактнага і лагістычнага ланцужкоў у перапрацоўцы беларускіх ядзерных адходаў арыентавацца расійскі перапрацоўшчык — кампанія «Тэхнабэкспарт».

Беларусь зрабіла сур'ёзны крок на шляху дасягнення энергетычнай незалежнасці, а таксама забяспечыла сябе чыстай крыніцай энергіі на дзесяцігоддзі наперад. Сёння, калі многія дзяржавы, сутыкнуўшыся з вострым дэфіцытам вугляроднага паліва і высокімі цэнамі на яго, сталі з'яўляцца аб'ектамі будаўніцтва ўласных АЭС, а таксама ўносіць змяненні ў энергетычныя стратэгіі з акцэнтам на карысць атамнай энергетыкі, наша краіна ўжо валодае крыніцай атамнай энергіі, заявіў на форуме **Віктар КАРАНКЕВІЧ, міністр энергетыкі Беларусі**:

— З моманту ўключэння першага энергаблока выпрацавана ўжо 10 млрд кВт·г электраэнергіі. Гэта дазволіла замасціць 2,8 млрд м³ газу, што супастаўна з 45 % гадавой патрэбы эканомікі краіны ў электраэнергіі, і прадухіліць выкід у атмасферу 4,3 млн тон парніковых газаў. З уводам другога энергаблока выкарыстанне прыроднага газу будзе працягвацца памяншацца (па розніках, яго замяшчэнне дасягне 4,5 млрд м³). Значны ўклад будзе зроблены і ва ўзмацненні экалагічнай сітуацыі ў плане паляпшэння клімату ў рэгіёне за кошт скарачэння выкідаў вуглякіслага газу ў атмасферу ў памеры больш за сем мільёнаў тон на год.

Атамная станцыя дазваляе заваліць попыт на электраэнергію, якой працягвае расці, у шэрагу сектараў эканомікі. БелАЭС надае новы інтэлектуальны, інвацыійны, тэхналагічны імпульс развіццю энергетыкі і ў іншых галінах: медыцыне, адукацыі, электратранспарту, запэўніў міністр:

— Узаемадзеянне з Дзяржкарпарацыяй «Расатам» надалей

будзе пашырацца, закранаць і прадуладжваць навукова-тэхнічнае суправаджэнне эксплуатацыі АЭС і прадаўжэнне тэрмінаў яе службы, абыходжання з радыеактыўнымі адходамі і адпрацаваным ядзерным палівам, падрыхтоўку кадраў для атамнай энергетыкі. Усе гэтыя кірункі закладзены ў саюзную праграму развіцця атамнай энергетыкі Саюзнай дзяржавы.

Міністр нагадаў таксама, што ў межах саюзнай праграмы вядзецца работа па вызначэнні цанавых умоў паставак газу ў 2023 годзе і падрыхтоўка прыніцыпаў фарміравання аб'яднанага газавога рынку на перспектыву.

Мадэль сучаснай атамнай станцыі — адзін з экспанатаў выставы на форуме.

ДАСЛЕДЧЫ РЭАКТАР НА ХУТКІХ НЕЙТРОНАХ

Энергетычная палітыка ў атамнай галіне спрыяе дасягненню энерганезалежнасці, павышэнню канкурэнтаздольнасці і аховы навакольнага. Гэта чысты, танны і бяспечны прадукт, лічаць спецыялісты.

З атамных тэхналогій вырасла шмат лічбавых кампетэнцый і тых, што звязаны з новымі матэрыяламі: квантавыя вылічэнні, фатонныя тэхналогіі — гэта прычыны новай ўзровень ведаў і жыцця ў краінах свету. Аднак рэалізаваць атамны прадукт немагчыма не толькі без высокіх тэхналогій, але і без глыбокага ўзроўню эмацыянальнага даверу: асабіста і чалавечага, заўважыў **генеральны дырэктар Дзяржкарпарацыі па атамнай энергіі «Расатам» Аляксей ЛІХАЧОУ**:

— На сусветныя выклікі і пагрозы атамная сям'я рэагавала згуртавана, мы практычна не разарвалі ніводнай камерычнай і навуковай сувязі з нашымі партнёрамі і бачым жаданне пераадолець складанасці, якія сёння, на жаль, пачынаюць па розных прынцыпах падыяцца нашай планету. Такім чынам, атамная індустрія з'явілася носьбітам рэальнага, а не дэкларатыва падыяцца да здарэўлення планеты.

Кожнай краіне, якая бачыць сябе ў атамнай энергетыцы, патрэбны даследчы рэактар. Аднак варта памятаць, што даследчы рэактар —

Міжурадавае пагадненне паміж Беларуссю і Расіяй аб супрацоўніцтве ў галіне абыходжання з адпрацаваным ядзерным палівам у межах міжнароднага форуму «Атамэкспа» падпісалі міністр энергетыкі Віктар КАРАНКЕВІЧ і генеральны дырэктар Дзяржкарпарацыі па атамнай энергіі «Расатам» Аляксей ЛІХАЧОУ.

выраб высокай складанасці і тэхналагічнасці, а таксама вялізнай капіталаёмкасці. Даследчы рэактар, які прапануецца расійскім бокам, можа выкарыстоўвацца для многіх задач, у прыватнасці, для вырабу медыцынскіх ізатопаў і матэрыялазнаўства, расказаў **дырэктар «Русатам Бел» (краінавага офіса «Расатам» ў Беларусі) Станіслаў ЛЯВІЦКІ**.

ЭНЕРГЕТЫЧНЫ МІКС З АТАМНЫХ І АДНАЎЛЯЛЬНЫХ КРЫНІЦ ЭНЕРГІІ

«Атамны рэнесанс» становіцца рэальнасцю, упэўненыя эксперты галіны. У Германіі, напрыклад, зацверджана расшэнне працягнуць работу трох апошніх рэактараў да сярэдзіны 2023-га. Працягваюць тэрмін работы сваіх АЭС і ў ШВА. У Японіі справа ідзе да перазагрузкі атамнай энергетычнай сістэмы і думак пра будаўніцтва атамных энергаблокаў. Францыя і Вялікабрытанія намерваюцца павялічыць долю атамнай генерацыі ў сваім энергабалансе на 22 і 24 ГВт адпаведна. А Паўднёвая Карэя адмаўляецца ад ідэі закрыцця атамнай станцыі. Стаўку на нізкавугляродныя крыніцы энергіі робяць таксама краіны-навічкі «ядзернага клуба»: Бангладэш, Узбекістан, Казахстан, Кіргізія, Турцыя, Егіпет, Саудаўская Аравія, а таксама краіны Афрыкі. Пры гэтым у свеце не забываюцца і на аднаўляльныя крыніцы энергіі (АКЭ).

Бразілія ў 2027 годзе плануе ўвесці ў работу трэці энергаблок АЭС, якая будзеца на поўначы краіны, а таксама разглядае перспектывы выкарыстання ў аддаленых раёнах модульных атамных рэактараў малой магутнасці, расказаў **генеральны дырэктар бразільскай карпарацыі ENBRar Ней Занела дос САНТАС**:

— Бразілія ніколі не спынялася ў развіцці ядзернай энергетыкі, а заўжды выступала амаль што п'янерам у гэтым кірунку і прыкладала вялікія намаганні для яго развіцця. У краіне займаюцца, у прыватнасці, здабычай уранавай руды і плануецца вырабляць 2000 тон урану, а таксама пашыраць прысутнасць ядзерных тэхналогій у медыцыне і сельскай гаспадарцы. На працягу наступных 30 гадоў мы збіраемся павялічыць ядзерную магутнасць на 10 ГВт.

Турцыі патрэбае ўстойлівае забеспячэнне электраэнергіяй, таму яна разглядае энергетычны мікс з прыроднага газу, здабычка якога павялічылася амаль у тры разы, і ядзернай энергіі, якая павінна стаць неад'емным элементам энергетычнага рынку, расказаў **намеснік міністра энергетыкі і прыродных рэсурсаў Турцыі Альпарслан БАЙРАКТАР**:

— Спецыялісты прааналізавалі, што да 2053 года наша краіна

стане дзяржавай з вялікай нацыянальнай эканомікай. Таму Турцыя будзе займацца лічбавізацыяй энергетычнага сектара, выкарыстоўваць увесць патэнцыял аднаўляльных крыніц энергіі і паляпшаць эфектыўнасць энергетыкі ў сельскай гаспадарцы, прамысловасці і іншых галінах. А яшчэ — займацца няядзернымі станцыямі. Краіне неабходна каля 20 тысяч МВт электрычнай магутнасці ад АЭС, таму Турцыя мае патрэбу яшчэ ў трох атамных станцыях.

З пункту гледжання таксанаметрыі, да з'яўлення генерацыі цяпер аднесена ў тым ліку і атамная генерацыя. Яна з'яўляецца найбольш эфектыўнай з пункту гледжання выдачы магутнасці і найменш капіталаёмкай (нягледзячы на велізарныя затраты на самую атамную станцыю). Аднаўляльныя крыніцы энергіі вельмі важныя, бо перадаваць планету наступным пакаленням трэба ў тым выглядзе, у якім ёй нясорамна будзе існаваць, лічыць **Станіслаў ЛЯВІЦКІ**:

— Аднак любая энергасістэма добрая, калі ўсе элементы генерацыі знаходзяцца ў балансе. Развіццё АКЭ ў любой краіне залежыць ад яе геаграфіі. Вятры ў Беларусі не настолькі моцныя, як, напрыклад, у Маньчжурі, а энергію сонца варта выкарыстоўваць, калі ў краіне ёсць 200 сонечных дзён за год. У вашай краіне існуе шэраг невялікіх праектаў у сферы АКЭ, але ж удзельнічаць у іх пры існуючай тарыфнай палітыцы карпарацыі пакуль немаэтазгодна. Аднак мы рады ўзаемадзейнічаць з пункту гледжання атрымання кампетэнцый і навываку, а таксама выкарыстання беларускіх кампаній у нашых вытворчых ланцужках.

У найбліжэйшыя 10—15 гадоў разам з будаўніцтвам энергаблокаў пакалення 3+ будзе развівацца і малая атамная генерацыя. А да сярэдзіны 2050-х вырашыцца пытанне пераходу да двухкампанентнай атамнай энергетыкі — адначасовай эксплуатацыі цэплавых і хуткіх рэактараў з замкнёным паліўным цыклам, спрагназаваў **Аляксей ЛІХАЧОУ**:

— У доўгатэрміновай перспектыве, праз 50 ці 100 гадоў, мы разлічваем на тэхналогіі тэрма-ядзернага сінтэзу, калі чалавецтва атрымае ўнікальную крыніцу энергіі — рукатворнае сонца.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

г. Сочы.

ЖЫРАНДОЛЯ

Наш культурны асяродак

Выпуск № 80 (606)

Ганна МАТОРНАЯ:

«ІМКНУСА, КАБ ЧАЛАВЕК МОГ ПАЗНАЦЬ СЯБЕ»

Юлія Касцюк/ПРОБАВА

ЗДАВАЛАСЯ, што рэжысёр Ганна Маторная будзе заўсёды ў Музычным тэатры. Там яна пачынала як дырыжор хору, пасля — рэжысёр. Артысты гатовыя былі выконваць самыя смелыя яе задумы. Там фактычна быў яе дом. Сысці прыйшлося толькі з адной прычыны: прызначылі галоўным рэжысёрам Вялікага тэатра Беларусі. Пра шлях да тэатра мы гутарым з асобай, якая шмат у чым сёння вызначае ўзровень беларускай оперы.

— Шчыра кажучы, у мяне ніколі не было мэты стаць рэжысёрам Вялікага тэатра Беларусі. Я хацела стаць прафесіяналам. Рамеснікам. Добры рамеснік — гэта і ёсць майстар. Імкнулася наблізіцца да майстэрства, каб тое, што я ўмею, спатрэбілася людзям настолькі, каб пасля яны захачелі пераўтвараць сваё жыццё. І каб тое, што мы робім разам з артыстамі, стала каштоўнасцю для тых, хто гэта бачыць і адчувае. Бо калі збіраецца каманда, якая дакранаецца да шэдэўра, усведамляючы апошняе, яна стараецца і сцэнічнае ўвасабленне твора ўзняць да адпаведных вышынь. Так, ёсць людзі, якія гуртуюць і кіруюць працэсам, — вынік залежыць у вялікай ступені менавіта ад іх...

Мне падаецца, я стала больш рабіць адкрыцці, магу стратэгічна ацаніць будучыню. Не таму, што я геній, а таму, што доўга ішла па той дарозе і дасягнула мяжы, з якой шмат што бачыцца як бы здалёк. Насамрэч нічога не ўзнікае з ніадкуль. Я прыйшла ў музыку 9-гадовай дзяцінчай. У 15 гадоў паступіла ў Гродзенскае музычнае вучылішча, пасля заканчэння пачалося сур'ёзнае прафесійнае жыццё. За плячымі — 35 гадоў штодзённай працы. І досведу — прафесійнага і чалавечага, які назіраўся і даў вынік. І калі табе наканавана недзе быць, то лёс так ці інакш туды прывядзе.

Я веруючы чалавек, хоць і не хаджу ў царкву штодня, але мая царква — гэта мая справа.

Разумею, што Сусвет існуе па пэўных канонах, з намі нічога не адбываецца выпадкова, і людзей мы сустракаем тых ці іншых не проста так. У лёсе кожнага чалавека можна прасачыць ланцуг знакаў, падзей, якія пэўным чынам выбудоваюць яго жыццё. Яны, як сігнальныя агні на узлётнай паласе ў аэрапорце. Мы можам альбо кіравацца імі, альбо рабіць выгляд, што яны свеціль не для нас — але рана ці позна прыйдзем туды, дзе нам трэба быць.

У музычным вучылішчы мяне выхоўвалі як дырыжора-хормайстра, таму я прывыкла працаваць з любым матэрыялам. У кансерваторыі атрымала багаж ведаў па самых розных галінах, без якіх немагчыма сябе лічыць культурным чалавекам, — не кажу ўжо пра тое, каб быць добрым дырыжорам і працаваць у тэатры, які мяне захапіў цалкам. Аднойчы даведлася, што Барыс Утораў, які ставіў спектаклі ў нас у Музычным тэатры, збіраецца набіраць эксперыментальны курс у Акадэміі мастацтваў, дзе будуць рыхтаваць рэжысёраў музычных тэатраў. Прыйшла да яго, бо вельмі хацела ствараць спектаклі. Ён сказаў, што гэта не жаночая прафесія. Пачула тое чарговы раз!.. Пакуль працавала дырыжорам, таксама казалі, што гэта не жаночая прафесія. Увесь час даводзілася даказваць адваротнае. Але ён быў такі аўтарытэт для мяне, што я зрабіла крок назад — адзіны ў жыцці. Я не працывіла знакі: не падумала, што гэтая прафесія патрабуе напорыстасці і расшчэпа, каб той пагадзіўся. А я не пайшла на ўступныя экзамены. У выніку на курс паступілі адзін хлопчак і чатыры дзяўчынкі. Закончыў ж Наталія Мархель і Настася Грыненка. Абедзве на апошнім курсе нарадзілі дзяцей...

Я паступіла ў аспірантуру, пачала пісаць дысертацыю. Да 30 гадоў стала аўтарытэтным хормайстрам, чалавекам, які мог дзяліцца вопытам і выкладаць у Акадэміі музыкі. Маё імя было ўжо даволі вядомае ў краіне.

— ...І што не дазволіла спыніцца?

— Лёс, які дае нам патрэбных людзей. Я стала рэжысёрам дзякуючы свайму мужу. Дзякуючы яму ведаю, што такое каханне, дзякуючы яму абсалютна шчаслівае. Але ўсё здарылася не ў адно імгненне. Гэта мой трэці шлюб, ён адбыўся тады, калі я лічыла для сябе дадзеную тэму закрытай. Мы былі знаёмымі з 2000 года. Калі ён з'яўджаў на год у Кітай, дамовіліся, што я буду думаць... Сустрэліся 3 ліпеня 2003 года і больш не развітваліся. З таго часу я жыву нібыта на іншай планеце, мяне нават пазбавілі хатніх клопатаў. Сяргей падтрымліваў мяне ў самым складаным і драматычным моманты і аднойчы сказаў: «А чаму б табе не паспрабаваць ажыццявіць сваю мару?»

Якраз узнік спрыяльны момант. Мая памочніца Вольга Бураўлёва, з якой мы працавалі ў Музычным тэатры, вучылася ў Акадэміі мастацтваў на курсе Віталія Катавіцкага, які рыхтаваў рэжысёраў драмы. У іх на курсе з'явілася месца, але за два тыдні трэба было падрыхтавацца і здаць экстрэнна спецпрадметы за ўвесь першы курс. Мне было 32 гады — і што, вучыцца? Але муж падтрымаў, і я рашылася. А праз год мы атрымалі божны дар: калі я павінна была пайсці на чарговую сесію, нарадзілася Дар'я — гэта быў шук!

Вельмі хутка здарыўся яшчэ адзін: я даведлася, што Маргарыта Ізворская-Елізар'ева вядзе курс рэжысёраў музычнага тэатра ў Акадэміі музыкі. А я там працягвала выкладаць і падумала, што гэта шанц. Маргарыта Мікалаеўна сказала, што так проста мяне не возьме: сумоўе, іспыты, літаральна як у кэзцы. Яна давала заданні, я асвойвала тэму, а потым мяне тэсціравалі па 6—8 гадзін — прытым, што дома быў сысуюч (як жа нам пашчасціла з татам!). У выніку бліжэй да Новага года маё навучанне ўхвалілі.

А калі я скончыла і вярнулася ў родны тэатр рэжысёрам, давялося даказаць, што нездарма прыйшла ў прафесію. Усе мае папярэднія заслугі былі памножаны на нуль. У 38 гадоў я пачала прафесійнае жыццё нанова. Харавікі перасталі мяне лічыць сваёй, а рэжысёры глядзелі мя на высканку. Змяніць гэта можна было толькі няспынным працай.

У Музычным тэатры я ніколі ні ад чаго не адмаўлялася. На маю думку, калі трываліся рамесніцтва накладваецца на веды, то можна казаць пра прафесіяналізм. Да пэўнага моманту я праходзіла праз выпрабаванні, але гэта толькі загартоўвае. І здарыўся момант, калі я зразумела: ведаю, умею. Магчыма, таму ў мяне атрымліваюцца лёгкія спектаклі — хоцяцца зрабіць так, каб людзі глядзелі на жыццё з аптымізмам і паверылі ў сябе.

— Але ёсць адчуванне, што ўзнікла прорва паміж мастацтвам і людзьмі, для якіх яно робіцца...

— Наша задача — зрабіць так, каб чалавек, які прыйшоў у тэатр аднойчы, адтуль ужо не сыходзіў. Праўда, спектакль можна ператвараць у адасобленую ад чалавека гісторыю, а можна глядаць у яе ўцягнуць.

Для гэтага важны момант дасканалага вывучэння матэрыялу і ўсяго, што яго датычыцца. Я імкнуся, каб былі аплізі з іншых відаў мастацтваў, каб чалавек мог пазнаць

у ім сябе. Лічу, што трэба ствараць оперу так, каб людзі хацелі прыйсці шмат разоў — разглядаць дэталі, паглыбіцца ў дзеянне. Я вельмі люблю, калі публіка паглыбляецца ў спектакль на ўзроўні саўдзелу, выбудоўваю драматургію. Нават у оперы «Любоўны напоі» спецыяльна зрабіла так, каб, сядзячы ў зале, вы ўяўлялі, што знаходзіцеся на італьянскім узбярэжжы. Таму што, вывучаючы італьянскую крытыку, я зразумела, што ў оперы Даніэці ёсць усяго адна сцэна, у якой Немарына зусім адзін — калі ён спявае Раманс. Першапачаткова прадугледжвалася, што за выключэннем згаданай сцэны ўсё дзеянне будзе ў руху.

— Для тэатральнага мастацтва важны момант актуальнасці. Што значыць для вас актуальнасць оперы?

— Якім чынам я судносіцца з тым, што адбываецца навокал? Гэта павінен адчуваць у першую чаргу рэжысёр. Выбар матэрыялу для пастаноўкі ў ідэале абумоўлены тым, што рэжысёру хоцяцца выказацца. Хоць у маім жыцці не заўсёды было так.

Пакуль я працавала ў Музычным тэатры, ставіла ў першую чаргу тое, што мне заказваў тэатр. Тая ж гісторыя з операй «Фаўст». Вялікі тэатр заказаў мне такую пастаноўку. Я прапанавала розныя варыянты, але выбраў мастацкі кіраўнік. Я падазравала, што работа не будзе прастай: «Фаўст» — вялікая лірычная французская опера. Для мяне гэта як узяць у рукі Біблію: дакранаешся і кожнае імгненне сумняваешся, што маеш на тое права...

Я вельмі добра ведала оперу. Але пачала чытаць нанова Гётэ ўжо ў новай узроставай катэгорыі. І стала ўспамінаць музыку — на маю думку, там няма нічога лішняга. Можна нешта адрэзаць, але гэта ідэальная канструкцыя. Звычайна я не проста знаёмлюся з матэрыялам, а вывучаю ўсё, што датычыцца твора: па лістах, рэцэнзіях. Гляджу даступныя пастаноўкі. Я разумела, што не варта ставіць «Фаўста» як сярэднявечную гісторыю ў адпаведных дэкарацыях.

Вельмі ўдзячная мастаку Вячаславу Окуневу, які падтрымаў і вельмі чуйна да мяне ставіўся. Гэта была мая першая праца ў Вялікім, а ў яго безумоўна аўтарытэт: што б ні прапаноўвала — не абмяркоўвалася. Я прапанавала Окуневу канцэпцыю палёту ў часе. Таму што заўсёды ўзнікаюць пытанні: хто такі Мефістофель, хто такі Фаўст? Гаворка пра тое, што чалавек, звязаны з навукай, звычайна не верыць у Бога, ён матэрыяліст. На мой погляд, гэта пазачасавая гісторыя — не істотна, у якіх дэкарацыях яна разгортваецца. Было важна стварыць спектакль, на які б захацела прыйсці моладзь. Бо ёсць героі, якія складаюцца перакананым у тым, што каханне — гэта не секс, не жарсць, а духоўная ісціна. І раптам для яго адкрываецца вера ў Бога. Гэта момант мячвання. Стары Фаўст нічога не спявае ў фінале, ён маўчыць. У адзін цудоўны момант усе мае спектаклі сталі пра гэта...

Выпуск «Фаўста» быў складаны: пачалася пандэмія. Выпускала спектакль адна — як рэжысёр, і за мастака-пастаноўчыка, і за мастака па касцюмах. З тэмпературай 38. Была на мяжы псіхіфізичнага знясілення. Стала дыхаць, толькі калі муж адвёз мяне на зямляныя канікулы ў Белавежскую пушчу. І гэта не выпадкова. Было неабходна зааглабленне ў беларускую прасторы: па прыездзе выклікалі наконт пастаноўкі «Дзікага палявання караля Стаха».

— Гэтая опера ішла ў тэатры 30 гадоў, атрымала высокі адзкіні. Калі вы пачыналі гэтую працу, ці абгрунтавалі для сябе: чаму патрэбна новая пастаноўка?

— Я не нарадзілася ў Беларусі, але Беларусь для мяне — усё жыццё. Мне выпала магчымае гэта засведчыць. Бо ў 20 гадоў у мяне раптам уключыліся роднасныя рэцэптары: прачнулася любоў да рускага мастацтва. Глыбока вучыла рускую музыку, якую лічыла вялікай. Гарнарылася, што з'яўляюся часцінкай Расіі. А калі ўсё, што трэба было адкрыць у гэтым кірунку, зрабіла, то адчула: мне мала і трэба адчыніць іншыя дзверы. Дыпломную работу ў кансерваторыі пісала па месце Віктара Капыцка ў гонар святаго

Францыска Асізскага. У выніку паглыбілася ў заходнеўрапейскую культуру — мой пакой у інтэрнаце ў той час быў застаўлены гарамі кніг. Калі скончыла кансерваторыю, прапанавалі выкладаць гісторыю замежнай харавой музыкі. А пасля ў мяне пачаўся этап сучаснай культуры, у якую таксама зааглаблялася. Беларуская ўвесь час была побач — ужо свая, бо шмат мне дала. І вось надышоў час аддаваць.

Я выказала пажаданне, што хачу працаваць з мастаком Андрэем Меранковым і з мастаком па касцюмах Таццянай Лісавенка — пасля работы над «Труфальдына...» ведаю, што яна мысліць канцэптуальна. Але былі іншыя прэтэндэнты, і калі намалевалі эскізы, то ўсё стала відавочна. Разам мы шмат размаўлялі пра матэрыял, але ён для мяне ніяк не адкрываўся. Звычайна я назіраўшая — шукаю ключык. А тут доўга не разумела, з якога боку падысці.

Усе сакрэты насамрэч у партытуры. З дырыжорам Андрэем Івановым пачалі капаць: чаму такая драматургія оперы? Андрэй Іванов схадзіў у госці да ўдавы кампазітара Уладзіміра Солтана, прынёс аўтарскую партытуру. Пачалі іграць — іншая музыка! Нездарма ў мяне было адчуванне, што ў творы не хапае дзеяння. Але яго яшчэ павінна быць напоўнена жыццём...

Тады муж параіў прачытаць Караткевіча па-беларуску. І я адчула атмасферу, у якой разгортваецца гісторыя. А перад прэм'ерай мы паехалі па музычныя інструменты да майстра Алеся Ласта пад Ракаў. Глядзелі на беларускія краявіды, засеяныя палі. І мяне нібыта азарыла. Фінальнае азарэнне — пра любоў да радзімы, да зямлі, якая не яднае.

— У Вялікім тэатры вы паставілі тры розныя спектаклі. Што такое збалансаваны рэпертуар для беларускай оперы, на вашу думку: розныя музычныя эпохі, розныя культуры ды часы?

— Як галоўны рэжысёр я павінна вырашаць шэраг задач. Па-першае: тэатр дзяржаўны, і мы працуем на інтарэсы краіны. Па-другое, ёсць трупы, і для яе развіцця трэба, каб у рэпертуары былі зааглабленыя ўсе артысты. За апошнія 10 гадоў рэпертуарная палітыка ў Вялікім тэатры была вельмі спецыфічная. Дырэктар хоча, каб у нас з'яўляліся новыя назвы.

Тут узнікае яшчэ адна акалічнасць: не ўсё, што хоцяцца, магчыма паставіць...

Мастацкі кіраўнік загадаў «Кацярыну Ізмайлаву» Шастаковіча. Цудоўны твор, трэба вучыцца, ці ёсць у нас для яго публіка. Галіна Галкоўская хацела б узяцца за «Набука», бо папярэдняму пастаноўку грамадскасць ужо пераварыла. Я з задавальненнем паставіла б «Любоў да трох апельсінаў» Пракоф'ева. Але не ведаю, наколькі добра будуць прадавацца квіткі на такі спектакль. Ці ўзяла б оперу «Дзідона і Эней» Пёрсела — калісьці ставіла яе як дыпломны спектакль. Гэта першая сімвалічная опера, пастаўленая ў Мінску — на сталах са студэнцкай сталавай. Але ці гатовая наша публіка ўспрымаць барочнае мастацтва?.. І ўвасабіла б оперу «Дон Жуан». Лічу, што Моцарт павінен быць у рэпертуары любога тэатра. Гэта шкёла для спевакоў, які выкладчык лічу, што ўсе артысты павінны спяваць Моцарта. Акрамя таго, «Дон Жуан» — касавая назва. Тым больш што ў тэатры ёсць патэнцыяльныя выканаўцы партыі Дон Жуана. І ў нас шмат жанчын: донны Ганны, донны Эльвіры, Цэрліны... Бо рэжысёр нічога не стварае сам. Я бачу людзей — артыстаў — і на іх прапалююцца вобразы. Лічу, што шанц раскрыць павінен быць у кожнага спевака, а яго задача — апраўдаць прызначэнне на ролю.

На мой погляд, самая вялікая праблема — вырашыць пытанне балансу паміж тым, што трэба тэатру, і творами, на якія б прыходзіў глядач. Мы абавязаны думаць не толькі пра мастацтва, але і пра касу. Пры тым, што оперны тэатр заўсёды быў як футбольная каманда — сведчыць пра прэстыж краіны, якая яго падтрымлівала...

Ларыса ЦІМОШЫК.

Поўны тэкст — на zviazda.by

АПАКАЛІПТЫЧНЫ ЖАХ ВАЙНЫ

Мастацкі камбінат Беларускага саюза мастакоў разам з мемарыяльным комплексам «Хатынь» зладзілі сімпозіум па літаграфіі «Сляза, якая ўпала на попель».

Галоўнай тэмай стала трагедыя насельніцтва на акупаванай тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, распяляла дырэктар Мастацкага камбіната Беларускага саюза мастакоў Юлія АНАЦКАЯ:

— У Год гістарычнай памяці мы вырашылі прысвяціць першы сімпозіум тэме Вялікай Айчыннай вайны. Ідэя нарадзілася ў працэсе выканання работ для музея ў Хатыні, які будзе будавацца. Мастацкі камбінат выступае праекцыйшчыкам экспазіцыі, якая размесціцца ў музеі. Мы шмат узаемадзейнічаем з дырэктарам мемарыяльнага комплексу «Хатынь» Артурам Зельскім. І ў нас нарадзілася ідэя зрабіць сімпозіум па літаграфіі. Адгукнулася шмат мастакоў, усе з іх годныя графікі, — распяляла Юлія Анацкая.

У склад творчай групы ўвайшлі беларускія мастакі, сярод якіх Андрэй Басалыга, Ігар Гардзіянак, Юрый і Вольга Круляноквы, Алена Манько і Андрэй Піткевіч. Як адзначыла першы намеснік старшын Беларускага саюза мастакоў Наталля ШАРАНГОВІЧ, для саюза праект вельмі важны:

— На працягу года мы развіваем тэму гістарычнай памяці ў самых розных варыяцыях, у тым ліку ўвасабляючы тэму Вялікай Айчыннай вайны вачыма сучасных мастакоў. Мова, якой выказваецца маладое пакаленне, зусім іншая. Таму творцы паспрабавалі знайсці тую сімволіку і метафары, праз якія можна паразмаўляць аб вайне сёння. Праект паслужыў штуршком для цэлай катары нашых графікаў. Мне здаецца, што вынік вельмі пераканаўчы.

У сваю чаргу дырэктар Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу «Хатынь» Артур ЗЕЛЬСКИ звярнуў увагу на тое, што трагічная і жалілівая тэма вайны дае вялікі прастор для жывапісу:

— Нам, на жаль, сёння не стае рэалізму ў жывапісе. Многае мы не ўбачым на фатаграфіях — іх проста няма. І тут уступае ў сваё права наша беларуская творчасць, бо ніводная зямля ў гады Другой сусветнай вайны не перажыла тых трагедый, якія зазнала наша краіна, наш народ. Сіла мастацтва павінна данесці апакаліптычны жах усяго, што рабіла вайна на нашай зямлі не толькі з дарослымі, але і з дзецьмі. Гэта скажоная, адлужаная рэальнасць, якую мы не ўсведамляем і цяпер.

Сустрэча з удзельнікамі сімпозіума адбылася ў літаграфічнай майстэрні мастацкага камбіната: мастакі прэзентавалі ўжо гатовыя работы і падзяліліся ўражаннямі ад удзелу ў праекце. Як адзначыў старшыня секцыі графікі Беларускага саюза мастакоў Ігар ГАРДЗІЯНАК, тэма вельмі няпростая:

— Міркую, не знойдзецца ніводнай сямі, якую б не закралена гэтая трагедыя: у кожнага ёсць цяжкія гісторыі, звязаныя з тым часам. І, вядома, нам, людзям, якія толькі па ўспамінах могуць перажыць і пераасэнсаваць той перыяд, даволі цяжка брацца за такія тэмы. Але праз сімвалізм, сучаснае бачанне, пластычныя формы мастацтва ў нас ёсць магчымасць выказацца. Удзел у сімпозіуме — гэта адказнасць. Мы не дакументалісты, але адсутнасць нейкіх дакументаў мы можам замяніць сваім мастацкім разуменнем.

Арына КАРПОВІЧ.

Нясумнае чытанне

«О, КАБ ВЕДАЎ ТЫ, ЯК ПАЛАЮЦЬ ПАХОДНІ НА СЦЕНАХ ЗАЛЫ ДЛЯ ПІРОЎ!»

Пяць падуманых карцін Уладзіміра Караткевіча

У сярэдзіне снежня свет адзначае Дзень мастака... Але мастаком можна назваць і таго, хто малюе словам... Письменнікі на старонках сваіх твораў таксама ствараюць уражальныя карціны — партрэты, пейзажы, батальныя сцэны... Але і сапраўдныя карціны мастакоў выкарыстоўваюць. Вялікім знаўцам сусветнага мастацтва быў Уладзімір Караткевіч, які і сам добра маляваў. Сярод яго ўлюбёнцаў — Брэйгел («Што ж ты пракінуўся, мужыцкі Брэйгел? Шпурляй у твар ім горкія палотны»), Босх («Дзіўны, дзіўны мастак! У цэпры сярэднявечча сядзеў ён перад малым Бертранам»), Гоя («Сон розуму пачвар раджае, і панствуюць яны над ім»)... Караткевіча, дарэчы, забавляла, што ён быў вельмі падобны да партрэта хлопчыка Пінтурык'ё 1480 года — пра гэта яму яшчэ маці ў дзяцінстве сказала...

Караткевіч быў упэўнены, што падобны да гэтага партрэта пэндзя Пінтурык'ё.

Але проста згадваць рэальныя карціны мала — ён па-майстэрску прыдумвае палотны, якія існуюць толькі ў ягоным уяўленні...

Давайце ўспомнім гэтыя неіснуючыя карціны ад Караткевіча.

«ГАННА І ІРЫНА»

У рамане «Ляаніды не вернуцца да зямлі!» («Нельга забыць») вельмі шмат мастакоў і іх работ, бо ў аснове сюжэта — каханне Караткевіча да мастацтвазнаўцы Ніны Молевой, выведзенай пад імем Ірыны Горавай. Малады студэнт літвінштута, паэт Андрэй Грынкевіч, пакутуе, бо яго выкладчыца Ірына гуляе з пачуццямі: то адгадваецца, то аддаляецца... І нават знаёміць Андрэя са сваёй сястрой Ганнай, мастачкай, якая не толькі таленавітая, але яшчэ і незвычайна прыгожая, — ці каб выпрабаваць пачуцці Андрэя, ці каб ён сапраўды перанёс сваю закаханасць на прыгажуню Ганну... Так Грынкевіч трапляе ў мастакоўскі асяродак, дзе яго шчыра палюбілі — не толькі Ганна, але і яе калегі. І калі аднойчы Андрэй з'яўляецца ў майстэрні, мастакі падрыхтавалі яму падарунак:

«Упала завеска з невялікага палатна. Андрэй, глядзячы на яго, з цяжкасцю падавіў уздых. На палатне быў салатна-зялёны, росны, увесь у сонечных зайчыках сад, трава, у якую нехта густа сыпануў залатымі манетамі адуванчыкаў. А на траве сядзелі дзве дзяўчыны. Гэта было нешта нахалт гагенаўскай ідэаліі, толькі самая ідэя была мяккая, размытая, паўночная, без упаслівых поўдню грубавата-кафейных і глянцава-зялёных адценняў. Трапяткая, здаецца, ледзь дыхаючая, родная зялёная першых дзён лета.

Адна дзяўчына сядзела ў траве, матаючы на рагулку воўну. У свежым твары, у кароне залатых валасоў, у белах, трохі занадта па-маскараднаму прастай суценцы было нешта засячковае, міла старамоднае.

Другая, у значна больш сучасным убоды, не такая прыгожая, але адухоўленая, сядзела на задпільку, глядзячы кудысь паўзверх раскрытай кнігі. Вусны няўлоўна ўсміхаліся, але ў схіленай, быццам пад цяжарам вузла валасоў, галоўцы, у шэрых вачах быў сум.

Ганна і Ірына. Два бакі адвечнага, прага якога заўсёды жыве ў мужчынскім сэрцы».

Немагчымы выбар чакае Андрэй... Сэрца яго аддадзена не лагоднай Ганне, а здрадлівай Ірыне, чужой жонцы. Але калі Ірына памірае, ён застаецца з Ганнай.

ПАРТРЭТ БЛАКІТНАЙ ЖАНЧЫНЫ

У апавесці «Дзікае паяванне не караля Стаха» вялікую ролю адыгрывае адзін партрэт... Ён адразу прываблівае ўвагу выпадковага гося маёнтка Балотных Яліны, фалькларыста Андрэя Беларэцкага:

«...Жаночыя партрэты з пакацімы плячыма, створанымі для пяхоты. У іх такія твары, што заплакаў бы і кат. А напэўна, хтосьці з гэтых жанчын і сапраўды склаў галаву на пласе ў тых жорсткіх часы. Непрыемна думаць, што такія жанчыны бралі ежу з блюд рукамі, а ў балдахінах іхніх спальняў глядзілі клады.

Я стаў ля аднаго такога партрэта, зачараваны той дзіўнай незвычайнай усмешкаю, якую так пераймальна рабілі часам нашы старыя мастакі. Жанчына глядзела на мяне спакушалы і загадкава.

— Ты — маленькі чалавек, — як быццам казаў яе позірк, — што ты ведаў у жыцці? О, каб ведаў ты, як палаюць паходні на сценах залы для піроў, каб ведаў ты, якая насалода цалаваць да крыві каханкаў, дваіх звесці ў бойцы, аднаго атруціць, аднаго кінуць у рукі кату, дапамагчы мужу страляць з вежы па наступаючых ворагах, яшчэ аднаго каханка амаль звесці ў магілу сваім каханнем і пасля ўзяць ягоную правіну на сябе, скласці на зшафочку сваю галаву з высокім бэльым ілбом і складанай прычоскай».

Гэткае падрабязнае апісанне невыпадковае: калі Беларэцкі ўпершыню бачыць маладую гаспадыню Балотных Ялін Надзею Яноўскую, яму здаецца, што той партрэт, які ён толькі што разглядаў, ажыў... Вось толькі калі жанчына на партрэце была прыгожая, то жыць яе дваінік падаўся госяцю страшэнна брыдка... Потым мы даведаемся, што аблічча Надзеі гэтак змяніў застарэлы жах... Сярод здануў, якія гэты жах ствараюць, прывід Блакітнай Жанчыны, той самай пані з партрэта. Паводле падання, гэтая прабабуля Надзеі, калі яе цягнулі на плаху, паклялася адпомсціць усім нашчадкам

роду Яноўскіх, вось яе прывід і з'яўляецца, калі нехта з іх мусіць памерці...

ЮНАК З БЕЛЫМ КАНЁМ

Герой рамана «Каласы пад сярпом тваім», юны князьчых Алесь Загорскі, прайшоў праз старажытны абрад дзядзькавання — яго малым аддалі на некалькі гадоў вхоўвацца ў сялянскай сям'і, каб вырас няспешчаным і ведаў цану хлеба. А калі хлопчыка вярнулі ў сям'ю, пачалося арыстакратычнае выхаванне. Вось бацька паказвае сыну яго будучыя ўладанні і прыводзіць у карціны павільён, каб паказаць толькі адно палатно:

«Проста перад імі вісела на сцяне даволі вялікая карціна ў цяжкай, пацьмянелай ад часу залатой раме. На карціне быў пейзаж, якіх не бывае, — празрыста-блакітны і няўлоўны.

— Мантэнья, — сказаў бацька, — славуці італьянскі мастак.

Пейзаж праглядаўся праз галіны высокай яблыні з залатымі пладамі. А пад дрэвамі ішоў кудысь малады чалавек і вёў за аброч белага каня. На чалавеку была круглая шапачка; доўгія рукавы дзівоснага убоду адносіў вецер.

У чалавека былі цёмна-шэрыя вочы і прамы нос.

— Увесь дзень думаю, на каго ты падобен, — сказаў бацька. — І вось успомніў. Ды гэта ж ты, гэта ты з белым канём. Гэта ты і Урга. Як дзве кроплі вады.

Ах, як не адступаў ад Алеся ўсе гэтыя дні белы конь! І ўсё гэта было як сон. І вось цяпер ён сам, сам Алесь, ішоў з белым канём у нейкую блакітную далечыню».

Вобраз белага каня вельмі важны для рамана... Маленкі Алесь чуе песню старога Данілы пра жарабя святога Міколы... Калі тое жарабя вырасце ў гогажа белага каня, на ім з'явіцца герой, які вызваліць народ ад прыгнёту. Алесь верыць, што менавіта ён будзе тым вершнікам. І хоць карціны, якую апісаваў Караткевіч, не існуе, мастак Андрэа Мантэнья рэальны — ён жыў у Італіі XV стагоддзя. А на апісанне Караткевіча натхніла, магчыма, сёрыя карціны Мантэнья, створаныя для герцагскага палаца Ганзага ў Мантуі «Трыумф Цэзара» — на фоне вайсковага парада там ёсць юнак з белым канём.

ПАРТРЭТ ЦЫГАНКІ

У рамане «Чорны замак Альшанскі» гісторыку Антону Космічу ў разблытанні збойства ягонага сабра дапамагае сусед — палкоўнік Хілініскі. У кватэры Хілініскага «вісёл партрэт у авальнай раме. Пісаным пад старою манеру. Нават лакам крыты. Партрэт прадзёрты ля ніжняга закружлення рамы: ірваная рана, кімсьці грубавата зашытая і па-аматарску зафарбаваная. На партрэце жанчына ў чорнай з чырвоным суценцы. І сама чарнявая, відавочна, паўдзённая тылу.

Заўсёды, калі я заходзіў да Хілініскага, мяне здзіўляў гэты партрэт. Ніколі яшчэ мне не даводзілася бачыць такі значны жаночы твар. І такі прыгожы адначасова. Вачэй не адарвеш.

І напаядкрыты рот, і горды нос і лоб, і ўся гэтая пяхотна-ганарлівая, дасканалая стаць.

О, пане мой божа!

Аднойчы Хілініскі адкрывае Антону Космічу таямніцу гэтага партрэта: на ім гоняя жонка, таленавітая спявачка, па нацыянальнасці цыганка. У час вайны яе закатавалі фашысты ў канцэнтрацыйным лагеры, і сын іх знік... Магчыма, паколькі нарадзіўся бялявынкі, «нардычнага тыпу», быў аддадзены на выхаванне ў Германію і ніколі не даведаецца, хто і адкуль ён. Хілініскі не можа змярціцца са сваёй трагедыяй. «Якая была Грушанька ў «Зачараваным вандруйніку», якая Маша ў «Жывым трупе»! Спявала — плакалі людзі. І за гэта — яе. За ўсё — яе».

ЯН ПРЫГОЖЫ І БАЛОТНЫ УЛАДАР

Галоўны герой апавядання «Ідзілія ў духу Вато» — мастак... Ён адмаўляецца ад каханна, таму што смяротна хворы і не хоча псаваць жанчыне, якая яго кахае, жыццё. Але адбываецца апошняе спатканне, і мастак паказвае любай свае карціны. Адна называецца «Радзіма»: «Усё было проста: насычанае чырвоным неба, барвовы адбітак у спакойнай вадзе, схілена пад упасным цяжарам вадзяная чарцінка, што перакрэсліла палосу. Рабілася шкода чагосьці, нешта пагражала, нарадзжалася ў сэрцы няўмоўная любоў». Другая называецца «Вайна» — «пакрыўлены рог дама, акно, з якога, як сцяг, вырываўся фуранка, — відаць, па пакоях гурляла пройма — і двух сабак, якія пілі ваду пад дзіраваю рынаю. Убакі трэці пёс, пужліва азірочыцца, капаў сабе ў зямлі нару». Трэцяя прысвечана каханню: «Бязмежная роўнядзь вады, сусветны патоп, а над ёю юнак, што ўдзьмаў на руках перытоўную дзюччыну. Вада ўсё прыбывала, і на твары юнака можна было чытаць: «Любая, дыхай, пакуль мае вусны не зніклі пад вадою».

А самая ўражлівая прысвечана барацьбе жыцця і смерці: «На новым палатне быў лес, светла-зялёная, пранізваная сонцам папараць. І ў ёй, бы ў зялёных аблоках, быццам зумілі не дакранаючыся да зямлі, сутыкнуліся два магутныя кані, скапіліся ў апошняй стычцы два коннікі.

Гэта было зроблена з такою дзікай экспрэсіяй, з такім драматызмам, што міхвольна прыходзіла думка: адзін з іх, той, што ў чорным, нікуды не ўцяча.

Гэта Ян Прыгожы дабіваў Балотнага Уладара».

Вельмі важны вобраз дзікай Караткевіча... У рамане «Ляаніды не вернуцца да зямлі» яго альтэр эга — паэт Грынкевіч піша пра сябе: «Таму, што не быў я спакойнай травой, / А быў удалым, Як Ян Прыгожы: / У стрэмя нагой ці аб пень галавою».

Шкада, што апісаных майстрам слова карцін не існуе, — затое дзюкуючы яго майстэрству мы можам іх дакладна ўявіць. А словы Караткевіча спакоўнек будучы натхняць мастакоў.

Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА	
Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Продавец	ЗАО «АТЛАНТ», г. Минск, пр-т Победителей, 61
Предмет аукциона – оборудование (бывшее в употреблении), реализуемое одним лотом, по адресу: Брестская область, г. Барановичи, ул. Наконечникова, 50	
1. Машина формовочная DISAMATIC 2110 МКЗ (ID № 97.2704) в составе: формовочная машина; стержне-укладчик; электронная панель оператора PLC; два конвейера; лестницы и площадка обслуживания.	
2. Бункер (формовочной смеси) с отводным конвейером и воронкой	
Начальная цена	329 280,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %
Задаток в размере 27 440,00 бел. руб. перечисляется на счет BY92BELB3012004835000226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; ОКПО 37853186600, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638	
Срок заключения договора купли-продажи: 20 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона	
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в размере 100 % в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи. Если победителем признается участник – нерезидент РБ, то оплата предмета аукциона может осуществляться в валюте (доллар, евро, российский рубль) по официальному курсу НБРБ на дату проведения платежа	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Дата и время проведения аукциона	12.01.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Дата и время окончания приема документов	11.01.2023 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Контактные данные	Тел.: +375 (17) 280-36-37; +375 (29) 317-95-42. E-mail: auction@ipmconsult.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

извещает о внесении изменений в извещение о проведении аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому областному потребительскому обществу

ЛОТ № 1:
- капитальное строение, инв. № 431/С-11599 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – здание цеха по производству хлебоуточных и кондитерских изделий), общей площадью 977,0 кв. м, расположенное по адресу: Кореличский р-н, г. п. Мир, ул. Пионерская, 29;
- капитальное строение, инв. № 431/С-13266 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада), общей площадью – 190,1 кв. м, расположенное по адресу: Кореличский р-н, г. п. Мир, ул. Пионерская, 29;
- оборудование: стол циркулярный; котел газовый; счетчик газа; клапан; шкафовый регуляторный пункт; насос; насос; насос; бак-распределительный; шкафовый регуляторный пункт; фильтр; шкафовый распределительный; вводное устройство; распределительное устройство; насос; насос; шкаф расточенный; горелка блочная; щит автоматический; щит автоматический; щит автоматический; печь для хлебопечения; горелка блочная; бак водонагревательный; РТ-150; кондиционер; кондиционер; кондиционер; корректор к газовому счетчику; котел паровой ВХ-200; автомат контроля герметичности с клапаном зл.; напольный чугунный котел; напольный чугунный котел; каскадный регулятор котлов; тепло-счетчик ТС-05 «Струмень»; котел газовый напольный «Гризли», Protech, 85 KLO.
ЛОТ № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423355700001001105, площадью 0,4664 га (назначение – земельный участок для обслуживания зданий специализированных для производства продуктов питания, включая напитки и табака (хлебопечария)) по адресу Кореличский р-н, г. п. Мир, ул. Пионерская, 29.
Начальная цена продажи – 326 102,59 руб. (триста двадцать шесть тысяч сто два рубля пятьдесят девять копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 32 610 руб. (тридцать две тысячи шестьсот десять рублей)

Аукцион состоится 30.12.2022 г.
Последний день приема заявлений – 28.12.2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
<http://grino.by/>

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

извещает о проведении 11 января 2023 г. в 10.00 открытого аукциона по продаже автотранспортного средства, принадлежащего Унитарному предприятию «Химтранс» на праве хозяйственного ведения

ЛОТ № 1:
Мини-трактор САТМАНН ХД-300, рег. знак ЕК-3 3379, год выпуска – 2016. Цвет: зеленый. Заводской номер: 816040840. Двигатель: дизель, 35 л. с. Состояние: хорошее, технически исправен. Шины в хорошем состоянии. Установлено дополнительное оборудование в виде фронтальной погрузчика.
Начальная цена лота: 14 640,00 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %).
Задаток: 1 464,00 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %).
Местонахождение автотранспортного средства: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Химзаводская, 5

Шаг аукциона – 5 %. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 1.1. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артёма, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 10.01.2023 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются. В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 10.01.2023 г. Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объект по начальной цене, увеличенной на 5 %.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающей внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представлять физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представлять юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписанные документы, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копии организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписанные документы (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитной-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть и при себе иметь все данные по счету.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY49AKBB30120000101350000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК АКBBVY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 401166480. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту № 1 согласно извещению в газете «Звезда» от 10.12.2022 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победителем торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 4 % от окончательной цены продажи Объекта, в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в течение 5 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке.

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: +375 232 32-46-47; 32-18-95; +375 29 170-64-47, сайт: no.by, e-mail: auction-gino@ipmconsult.by
Продавец: Унитарное предприятие «Химтранс», г. Гомель, ул. Химзаводская, 5, тел.: +375 232 49-22-71, 49-26-21.
Контактное лицо: Масейков Сергей Сергеевич, +375 29 121-38-68 – по рабочим дням с 9.00 до 16.30.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703. УНП 191224638

Продавец: ЗАО «Белтехнология и М», г. Минск, пр. Пушкина, д. 70. УНП 100770618. Тел.: +375 29 6139869

Предмет повторного аукциона

Лот № 1
Ограждение бетонное (инв. номер 9807773).
Месторасположение: г. Минск, ул. Притыцкого, 62/12
Начальная цена лота № 1 (с НДС 20 %) – 2 119,22 долл. США
Шаг аукциона – 105,96 долл. США
Адрес: г. Минск, пр-т Пушкина, 70

Лот № 2
Административное, производственное (2007, 2 кв. м, 500/С-21619).
В состав лота входит оборудование: перечень см. на сайте организатора аукциона (pmtorgi.by).
Сведения о земельном участке: пл. 0,3600 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав: охранные зоны технич. водопровода (пл. 0,0863 га), газификации сред. давления (пл. 0,0414 га)

Начальная цена лота № 2 (с НДС 20 %) – 728 697,60 долл. США
Шаг аукциона – 36434,88 долл. США

Лот № 3
Состав лота: домик-сторожка (инв. № 2), ограждение из металла, сетки (инв. № 4), ворота самонесущие с электромехан. приводом и калиткой (инв. № 5), теплотрасса (инв. № 30121)

Начальная цена лота № 3 (с НДС 20 %) – 2 434,20 долл. США
Шаг аукциона – 121,71 долл. США

Лоты №№ 4–10 – оборудование, бывшее в употреблении

Лот №	Наименование	Нач. цена (с НДС), долл. США	Шаг аукциона*, долл. США
4	Аппарат гидроабразив. резки (инв. № 70103)	21 018,00	1050,90
5	Полуавтомат для пайки дорож. резцов модели АПЗ-124 (инв. № 70124)	18 361,20	918,06
6	Полуавтомат для пайки дорож. резцов модели АПЗ-4 (инв. № 41028)	13 276,83	663,84
7	Техн. линия по производ. пуч. шуруп. на базе стана попереч.-клин. с инд. нагрев. SPL2500-2-1H-133 (инв. № 70179)	286 092,04	14304,60
8	Станок отрезной ДОС (инв. № 41012)	129,60	6,48
9	Робот промышленный КУКА KR 150 со шкафом управления и соединит. кабелями	17 887,00	894,35
10	Профильный проектор HeiPos 350H	7 021,85	351,09

Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводятся за счет покупателя

*Примечание: цена продажи Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона

Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию +375 (29) 6139869 Дмитрий

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидир. юрид. лица с публич. торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидир. юрид. лица».

С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте pmtorgi.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835000226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка».

Срок подписания договора купли-продажи – 7 (семь) дней после проведения аукциона

Срок оплаты предмета аукциона – не позднее 7 (семи) календарных дней со дня проведения аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере: по лотам №№ 1–8 – 3 %, по лоту № 9 – 5 %, 10 – 7 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона

Извещение о проведении повторного аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 04.11.2022

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время начала аукциона: 23.12.22 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 46
Заявки на участие принимаются по 22.12.2022 до 17.00 по тому же адресу

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@ipmconsult.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ № 2022.Б.002.00149

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении первых электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Минский завод строительных материалов», УНП 100008102, в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 455-55/2018 в экономическом суде г. Минска

Номер лота, вид выставленного на первые повторные электронные торги имущества:

Лот № 1. Недвижимое имущество.
Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения (№ 1/07-2022):
Кап. строение с инв. № 500/С-48495, площадью 685,0 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, 47/47, наименование: ремонтно-строительный цех; назначение: здание неустановленного назначения. Кап. строение с инв. № 500/С-31587, площадью 20,0 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, 47/48, наименование: здание сварочной; РСЦЛ; назначение: здание специализированное для производства строительных материалов. Кап. строение с инв. № 500/С-48494, площадью 95,0 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, 47/44, наименование: склад; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Кап. строение с инв. № 500/С-31589, площадью 4,0 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, 47/45, наименование: надворный туалет – РСЦЛ; назначение: здание неустановленного назначения. Кап. строение с инв. № 500/С-30045, площадью 24 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, 47/46, наименование: склад для материалов – РСЦЛ; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ.
Вышеуказанные кап. строения расположены на зем. участке с кадастровым № 500000000006004362 площадью 16 0587 га по адресу: г. Минск, ул. Я. Мавра, 47 (общее долевое право постоянного пользования). Покупатель переходит доля в праве постоянного пользования зем. участка с кадастровым № 500000000006004362, из расчета площади для обслуживания объектов 3800,42 кв. м;
Начальная цена: 277 200,00 бел. руб. без НДС.
Минимальная цена: 166 320,00 бел. руб. без НДС.
Дополнительное условие по лоту № 1: Покупатель обязан заключить с Продавцом договор купли-продажи на приобретение объектов движимого имущества на общую сумму 96542,77 бел. руб. без НДС. Ознакомиться с перечнем имущества можно на электронной торговой площадке по электронному адресу <http://etpvt.by/> – «Недвижимое имущество».

Условия первых повторных электронных торгов:
Победитель торгов (единственный участник торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты за организацию и проведение торгов, и оплатить услуги оператора ЭТП; возместить расходы Продавца на проведение независимой оценки имущества в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов в сумме 5685,20 бел. руб. без НДС, подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов и заключить договор купли-продажи движимого имущества (оборудования) с инв. № 5 (пять) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить стоимость приобретенного имущества не позднее 10 рабочих дней с даты подписания договоров купли-продажи. Демонтаж, погрузка и вывоз имущества осуществляется за счет Покупателя в срок, указанный в договоре купли-продажи.
Размер шага составляет 5 процентов от начальной цены лота.
Дата и время начала и завершения первых повторных электронных торгов: 28.12.2022 с 9.00 до 16.00.
Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» по электронному адресу <http://etpvt.by/>.
Принимать документы осуществляется на электронной торговой площадке по электронному адресу <http://etpvt.by/> по 16.00 27.12.2022.
Для участия в первых повторных электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу <http://etpvt.by/> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти аккредитацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок до 16.00 27.12.2022.
Задаток по лоту № 1 в сумме 27720,00 (двадцать семь тысяч семьсот двадцать рублей 00 копеек) белорусских рублей должен быть зачислен на счет коммунального консалтингового унитарного предприятия «Ви-

тебский областной центр маркетинга» в ЗАО «МТБанк», г. Минск, БИК МТБKVY22.
Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.
Справочная информация:
Контактный телефон антикоррупционного управляющего: +375 44 793 23 93.
Контактный телефон для осмотра объектов: +375 44 793 73 06.
Контактный телефон лица, организующего торги на основании договора поручения: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.
Дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов – в отношении нематериальных активов) в рабочих дни с 09.00 до 16.00 по предварительному согласованию с Продавцом по месту нахождения имущества (г. Минск, ул. Я. Мавра, 47).
Затраты на организацию и проведение электронных торгов определяются согласно сметы затрат, затраты на обслуживание ЭТП определяются согласно прейскуранту ЭТП. Ознакомление с затратами на организацию и проведение электронных торгов производится на <http://etpvt.by/> до начала торгов.
Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

Аляксандр РАДЗЬКОЎ

Слова пісьменніка

РЭКТАРЫ: урыўкі з кнігі

З рэктарам Гродзенскага аграрнага ўніверсітэта, акадэмікам, доктарам сельскагаспадарчых навук, прафесарам Вітольдам Казіміравічам Песцісам я пазнаёміўся раней, чым з яго ўніверсітэтам. ВНУ сельскагаспадарчага профілю ў Горках, Мінску, Віцебску і Гродне своеасабліва і па сваёй структуры, і па арганізацыі навучальнага працэсу. Яны «прыземленыя», маюць у сваёй гаспадарцы ўчасткі зямлі, мехдвары і фермы, доследныя ўчасткі і ветлякарні, пасады і лясныя ўгоддзі. З іх патрабуюць не толькі падрывоў спецыялістаў для работы на вёсцы, але і селекцыю жывёл, новыя гібридныя сарты раслін і высокія ўраджай у вучобных гаспадарках. Таму і падначальваюцца гэтыя ВНУ не Міністэрству адукацыі, а Міністэрству сельскай гаспадаркі. Зразумела, што ў першы час работы міністрам адукацыі мне было не да іх, і з Песцісам я грунтоўна пазнаёміўся перш за ўсё як з палітыкам, а ўжо пасля ацаніў маштаб гэтай асобы і рэктара.

У 2004 годзе прыхільнікі Прэзідэнта Беларусі А. Р. Лукашэнка на Гродзеншчыне вырашылі аб'яднацца, стварыўшы грамадскую арганізацыю «Белая Русь». Гэты палітычны рух быў заканамерным: праціўнікі Прэзідэнта, яго апазіцыя, арганізаваны ў партыі і ўсялякія грамадскія структуры, а мы, прыхільнікі, не. Маўляў, нас і так абсалютная большасць — навошта нам яшчэ і нека структуравацца? Аднак эфектыўная палітычная работа патрабуе яе арганізаванасці — вось у Гродзенскай вобласці і ўзнікла «Белая Русь». І, відаць, самымі актыўнымі яе арганізатарамі сталі намеснікі старшыні аблвыканкама Марыя Міхайлаўна Бірукова і... рэктар Гродзенскага аграрнага ўніверсітэта Вітольд Казіміравіч Песціс. Іх ідэя аказалася настолькі своечасовай і запатрабаванай, што ў 2007 годзе была створана рэспубліканская арганізацыя «Белая Русь» і мяне выбралі яе старшынёю. З таго часу мы з Вітольдам Казіміравічам неразлучныя. Ён часта бываў у мяне ў міністэрстве, пры гэтым не толькі як рэктар, але

і як член Савета Рэспублікі (дарэчы, трох скліканняў!). Мы сустракаліся і ў Акадэміі навук, дзе я быў членам прэзідыума, а ён — членам карэспандэнтам, а пасля — правадзейным членам. Абласныя арганізацыі «Белая Русь» ўзначалілі нашы з Песцісам калегі-рэктары, таму і ў рэспубліканскім штабе гэтай арганізацыі нашы размовы ад палітычных тэм непазбежна пераходзілі да пытанняў развіцця вышэйшай школы і ўвогуле адукацыі ў краіне. Але ж Прэзідэнт мяне так і скіроўваў: «Сістэма адукацыі — перадавы ідэалагічны фронт!»

З Вітольдам Казіміравічам у мяне размовы заўсёды былі грунтоўныя і глыбокія. Любілі мы гутарыць удух. Аб стратэгіі развіцця сельскай гаспадаркі, аб праблемах ў сістэме вышэйшай школы, аб прэмернай карпаратыўнасці ў Акадэміі навук, аб партыйным будаўніцтве. Нашы гутаркі былі настолькі даверлівыя, што не пра ўсё я і сёння магу раскавацца. Мне падабалася яго жывіццёвае, заўсёды ўласцівае яму аптымізм. І ўсе рэктары, і ўся «Белая Русь» не раз слухалі з яго вуснаў устаноўку на жыццё:

Не знаю, колькі жыць яшчэ

но заверяю вас, дзурья:
Работу можна адтложыць

на старосьць
Любовь на старосьць адтложыць

Аўтарытэт рэктара Песціса грунтоўны і маштабны, Вітольд Казіміравіч уяўляе з сябе ў мым разумеіні аптымізмальнае спалучэнне асабистых якасцяў для гэтай пасады — палітык, вучоны, педагог, гаспадарнік і проста добры чалавек. Таму і кіруе сваім ўніверсітэтам з 1995 года да сёння.

Гродзенскі медыцынскі ўніверсітэт таксама з'яўляецца бастыёнам нашай краіны на заходніх граніцах, але ўжо ў ахове здароўя. Ён быў адчынены ў 1958 годзе для забеспячэння медыцынскімі кадрамі заходняга рэгіёна Беларусі. Я добра ведаў двух рэктараў гэтага ўніверсітэта — доктара медыцынскіх навук, прафесара Пятра Васільевіча Гарэліка і члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук, доктара медыцынскіх навук, прафесара Віктара Аляксандравіча Сняжыцкага. Але, відаць, яшчэ больш — першага прарэктара гэтага ўніверсітэта, доктара медыцынскіх навук, прафесара

Ігара Георгіевіча Жука. Рэктары медыцынскіх ўніверсітэтаў адрозніваліся ад сваіх калег, кіраўнікоў іншых ВНУ вонкавым спакоем, саліднасцю, нават нейкай дыстанцыяванасцю ад жыццёвай мітусні і прыкметнай незалежнасцю. Мяркую, таму, што ўсе яны былі ўрачамі-практыкамі, пры гэтым довамі добрымі. Ведалі сабе цану. Бо, як бы перад ім ні гарчыўся начальнік, нават знешне маглі вызначыць, што ў яго, напрыклад, хворыя ныркі, ці гіпертанія, ці пачынаецца прастуднае захворванне, і ён ужо прыйдзе да іх жа на прыём у прасцэцкім выглядзе, здыме перад ім піжак і кашулю (і гэта ў найлепшым выпадку). Ды і мы да іх рэгулярна звярталіся з просьбамі дапамагчы ў лячэнні сабе ці блізкіх. Я, напрыклад, яшчэ гадоў пятнаццаць назад спытаў у прафесара Жука:

— Ігар Георгіевіч, ці трэба што-год прышчэпіцца ад грыпу? Мы ж не навучыліся прадугледваць яго новыя штамы і ўсё адно можам захварэць.

— Абавязкова! Па-першае, гэта дае большую верагоднасць выжыць у час эпідэміі. Па-другое, нават калі са штамам мы не ўгадалі, усё адно хвароба будзе працаваць мякчэй.

Заўважце, ні я, ні ён тады і падумаць не маглі, што да нас прыйдзе нават не эпідэмія, а пандэмія каранавіруса.

Віктар Аляксандравіч Сняжыцкі быў прызначаны рэктарам, калі я ўжо не працаваў міністрам адукацыі. Але нас цягнула адзін да аднаго. Калі мы трапілі ўдвух на які-небудзь палітычны ці адукацыйны форум, то абавязкова знаходзілі адзін аднаго, каб перакінуцца хоць бы словам. Гэта было для нас неабходна. Ён запрашаў мяне ў свой ўніверсітэт выступіць перад студэнтамі па пытаннях сучаснай дзяржаўнай ідэалогіі. Не атрымалася. І я адчуваю сваю віну перад ім.

Паважлівае стаўленне да рэктара Сняжыцкага было не толькі ў яго ўніверсітэце, у сістэме аховы здароўя і ў Акадэміі навук. Гродзенскі ўніверсітэт яго сваім прадстаўніком і ў Савет Рэспублікі.

Перыят рэктарства медыцынскага ўніверсітэта прафесар Жук у 2009 годзе быў прызначаны намеснікам старшыні аблвыканкама, а ў 2014-м яго выбралі старшынёю абласнога Савета дэпутатаў. Рэктары і прарэктары ўніверсітэтаў па ўсёй

краіне працягваюць забяспечваць кадравы рэзерв кіраўнікоў краіны і яе рэгіёнаў.

З Ігарам Георгіевічам мы ўжо сталі больш разам працаваць у палітычнай сферы. Ён са сваімі калегамі часта прыязджаў на нарады ў Адміністрацыю Прэзідэнта, на пасяджэнні Савета Рэспублікі, членам якога быў. І, вядома ж, усе нашы размовы непазбежна датычыліся яго роднага Гродзенскага медыцынскага ўніверсітэта. У 2018 годзе Ігар Георгіевіч узначалі абласную арганізацыю «Белая Русь». Так ці іначай, і грамадскія лідары фарміруюцца, як правіла, ва ўніверсітэтах.

З 2020 года Гродзенскі ўніверсітэт узначальвае яго выпускніца, кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт Алена Мікалаеўна Краткова (цяпер — першы намеснік міністра аховы здароўя Беларусі — заўв. рэд.). Алена Мікалаеўна — з практычых дактароў і арганізатараў сістэмы аховы здароўя. Участовы доктар, намеснік галоўнага ўрача, галоўны ўрач абласной бальніцы, начальнік упраўлення аховы здароўя Гродзенскага аблвыканкама — цяпер яна са сваім багатым вопытам у якасці рэктара будзе рыхтаваць новыя пакаленні дактароў для нашай краіны.

Тры гродзенскія ўніверсітэты — нашы заходнія фарпосты ў навуцы, адукацыі, медыцыне і сельскай гаспадарцы. А разам — і ў нацыянальнай ідэалогіі. Рэктары ўніверсітэтаў заўсёды разумелі сваё прызначэнне для гэтых задач і з годнасцю іх вырашалі.

...Яшчэ са школы мяне непакоіла пытанне: чаму на тэрыторыі Беларусі Тураўскае княства самае старажытнае? Зразумей гэта тады, калі прыехаў у Тураў, і там мне расказалі, што ў гэтых мясцінах самыя ўрадлівыя глебы на нашай тэрыторыі. Тады я задумаўся: Радзівілі пасяліліся ў Нясвіжы, першая ў нашай краіне сельскагаспадарчая ВНУ была арганізавана ў Горках. А там таксама вельмі добрая зямля! У Магілёўскай вобласці цэлая града, якая працягнулася ад Мсціслаўскага праз Горацкі, Шклоўскі і Круглянскі раёны. Аднойчы я ад усёй душы віншаваў губернатара Брэсцкай вобласці Канстанціна Андрэевіча Сумара з высокім урдажэем збожжавых:

— І надвор'е ў гэтым годзе было не самае лепшае, а вы сабралі мільён тон!

А ён толькі ўздыхнуў:
— А калі б мне яшчэ такая зямля, як у вас у Магілёўскай вобласці!
Горы-Горацкая земляробчая школа (цяпер Беларускае (Горацкае) сельскагаспадарчае акадэмія, БСГА) — сельскагаспадарчая навуцкая ўстанова Расійскай імперыі — была заснавана 24 красавіка 1836 года. З таго часу яе кіраўнікамі былі многія вартыя вучоныя і педагогі. Напрыклад, яшчэ са сваіх студэнцкіх гадоў памятаю прэзвішча рэктара БСГА Сонцава. У Магілёўскім педінстытуце мае выкладчыкі вымаўлялі яго з непрыхваванай лавагай. Пазней я даведаўся, чаму.

Акадэмік ВАСГНІЛ, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар Канстанцін Міхайлавіч Сонцаў — вядомы вучоны фізіёлаг. Ён быў рэктарам БСГА з 1964 да 1977 года. Распрацоўваў тэарэтычныя асновы рацыянальнага кармлення буйной рагатай жывёлы і свінняў, метадыкі захоўвання кармоў, тэхналогіі вытворчасці і выкарыстання кармавых антыбіётыкаў. Рэзультаты яго даследаванняў адрозніваюць выкарыстоўвалася ў мяса-малочнай прамысловасці. Да гэтага часу яго імя ў Горацкай акадэміі вымаўляецца з п'етэтам.

Пасля акадэміка Сонцава БСГА два гады ўзначальваў вядомы вучоны-генетык і селекцыянер, член-карэспандэнт АН БССР, доктар біялагічных навук, прафесар Усевалад Яўстаф'евіч Борматаў. Вынікі яго даследаванняў пшанічна-жытнёвых гібридаў, паліпloidных сартоў цукровых буракоў і цяпер выкарыстоўваюцца ў сельскай гаспадарцы.

Пераклаў з рускай мовы Кастусь ЛАДУЦЬКА.
(Працяг будзе 17 снежня.)

(Працяг. Пачатак у нумарах за 26 сакавіка; 2, 9, 16, 23, 30 красавіка; 7, 14, 28 мая; 11 чэрвеня; 9, 16, 23, 30 ліпеня; 13, 20, 27 жніўня; 3, 17, 24 верасня; 1, 8, 15, 22 кастрычніка, 5, 12, 26 лістапада, 3 снежня.)

Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры здзейсніў падарожжа ў мінулае. Адпраўным пунктам стала круглая дата, якая святкуецца ў гэтым снежні, — 100-гадовы юбілей часопіса «Польмя». Падчас урачыстага адкрыцця літаратурна-дакументальнай экспазіцыі «...І зноў на хвалі часу. Нягасныя знікі «Польмя» наведвальнікам распавялі пра айчынную літаратурную суполкі ХХ стагоддзя, прыгадалі пэтак, якія стваралі незвычайныя і прагрэсіўныя вершы ў міжваенны перыяд, а таксама паказалі кадры кінахронікі беларускай кінастудыі.

Дырэктар дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Сяргей УСІК

3 нагоды

На хвалі часу

Часопіс «Польмя» святкуе 100-гадовы юбілей

распавеў, што канцэпцыя выставы — магчымасць перанесці на сто гадоў назад.
— Мы спадзяёмся, што дзякуючы экспазіцыі вы апыняцеся ў віры грамадска-палітычных падзей, якія адбываліся ў нашай краіне. А таксама па-новаму асэнсуюце тое, што рабілі нашы літаратары.

Літаратурна-дакументальная экспазіцыя была створана музеем у супрацоўніцтве з Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі, Беларускай дзяржаўнай архівам-музеем літаратуры і мастацтва і Выдавецкім домам «Звязда». Экспанаты адлюстроўваюць 1920—1930-я гады адрозна з некалькіх бакоў. Напрыклад, можна прачытаць вершы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Цішкі Гартнага, убачыць асабистыя рэчы пісьменнікаў, прадметы іх гадзроў. Адлюстравана і творчасць пэтак, якія друкаваліся ў 20-я гады мінулага стагоддзя: Наталлі Вішнеўскай, Зінаіды Бандарынай, Лўгеніі Пфляўмбаум. Таксама дэманструюцца і фондавыя анкетны літаратурнага аб'яднання «Маладняк».

Дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда», старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Алякс Карлюкевіч адзначыў, што ўражвае як сама выстава, так і гісторыя часопіса «Польмя»:

— Традыцыя выдання тоўстых часопісаў у Беларусі, нягледзячы ні на якія складанасці, захавалася. Сёння самае частае пытанне ад журналістаў, асабліва электронных сродкаў масавай інфармацыі, звязана з фарматам мастацкіх тэкстаў: што прасцей — выкладаць іх у анлайн-прасторы або захоўваць у папярэвым варыянце, няхай і невялікімі накладамі. Для мяне шмат важнейшая прысутнасць мастацкага слова на паперы, таму што ёсць магчымасць адрознаваць, захавачь навідавоку. Хацелася б, каб з гэтым разуменнем часопіс жыві і надалей развіваўся.

Алякс Карлюкевіч падкрэсліў, што «Польмя» ў розныя часы было выданнем, якое фарміравала асобы, прычым у дастаткова маладым узросце:

— Хацелася б, каб моладзь ішла ў часопіс: бачыла яго сваімі і арыентавалася

на традыцыі, а разам з тым генерывала новыя «пальмянскія» старонкі.

У экспазіцыю ўвайшлі ўсе юбілейныя нумары, а таксама ўзнагароды часопіса. Ёсць і насытаны амажамі на творы беларускай літаратуры верш «Прайсці праз «Польмя», які напісаў пэат, галоўны рэдактар «Польмя» Віктар ШНІП. Куратары нават прымудалі невялікі інтэрактыў: трэба прачытаць верш і падлічыць, колькі назваў вядомых твораў, якія ў свой час друкаваліся ў «Польмі».

— Хацу падзякаваць Музею гісторыі беларускай літаратуры за цудоўную імпрэзу, за выставу, якая будзе працаваць яшчэ доўгі час. Сто гадоў — гэта не толькі гісторыя беларускай літаратуры, але і гісторыя нашай краіны. Усе значныя творы нашай літаратуры прайшлі праз «Польмя», — адзначыў Віктар ШНІП.

Наведваць выставу і пазнаёміцца з літаратурнай эпохай міжваеннага перыяду можна да 25 лютага 2023 года.

Арына КАРПОВІЧ.

«АДБЫЎСЯ ТЭНІСНЫ БУМ!»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Кацярына, у 2017 годзе вы былі ў эпіцэнтры арганізацыі фіналу Кубка Федэрацыі ў Мінску. Што згадваеце праз пяць гадоў?

— Шчыра прызнаюся, я не веру, што прайшло пяць гадоў. Такое ўражанне, што ўсё гэта было ўчора. У псіхалогіі ёсць такое паняцце, як «посттраўматычны синдром». А ў нашай каманды — «постфінальны синдром». Здаецца, ён не прайшоў і па сёння. Колькі было праведзена работ, колькі наладжана новых камунікацый, колькі мы прайшлі выклікаў, колькі людзей было аб'яднана з мэтай прывесці гэта мерапрыемства на самым высокім узроўні — гэта ўражае. Присутнічаў кіраўнік дзяржавы, кіраўнік Міжнароднай тэніснай федэрацыі, Жаночай тэніснай асацыяцыі, топ-менеджары кампаній-спонсараў — гэта была вялікая падзея не толькі для спорту, але і для краіны. Было вельмі адказна працаваць над арганізацыяй такога турніру, але я вельмі ўдзячная за гэты досвед. За больш чым дзесяць гадоў працы ў тэнісе я такога яшчэ не сустракала. Але самае галоўнае і самае класнае — гэта людзі, каманда ад кіраўніка аргкамітэта да валанцёраў. Усю гэтую прыгажосць і гісторыю зрабілі людзі. І такі захапляльны матч — літаральна пара памылак на тай-брэйку выраслі яго вынік. Нашы дзяўчаты тады стварылі гісторыю.

Я вельмі ўдзячная нашым тэнісістам за тое, што яны заўсёды адгукаліся на запрашэнне выступіць за краіну. У 2017 годзе адзін за адным ішлі матчы Кубка Дэвіса, Кубка Федэрацыі і потым фінал у лістападзе. Самы галоўны вынік гэтай гонкі — прыток новых людзей у тэніс. Іх стала ў разы больш. Дзеці сталі цікавіцца тэнісам, бацькі павялі іх у секцыі. Тыя, хто ўжо займаўся, сталі трэніравацца больш сур'ёзна, убачылі, якіх вышынёў можна дасягнуць. Колькасць праглядаў трансляцый матчаў у інтэрнэце паказала, што больш людзей стала сачыць за тэнісам. Стала больш і тых, хто вырашыў займацца тэнісам як хобі. Здарыўся своеасаблівы тэнісны бум. І гэта выдатна.

«Магчыма, патрэбна нейкая школа для спартыўных прэс-сакратараў, для людзей, якія займаюцца інфармацыйным суправаджэннем».

— Калектыву Беларускай тэніснай федэрацыі правядзеннем фіналу задаў вельмі высокую планку. Але на такім узроўні вельмі цяжка замацавацца...

— Той год нас многаму навучыў, было шмат спрэчных момантаў, цяжкасцяў. І гэты досвед стаў вельмі карысным падчас пандэміі, крызісу, у сённяшніх умовах, калі нашых спартсменаў адхіляюць ад міжнародных стартаў. Мы аказаліся гатовыя да выклікаў. Да ўсіх гэтых цяжкасцяў нашу працу высока ацэньвалі. У 2019 годзе Tennis Europe прызначыла Беларусь краінай, якая дынамічна развіваецца ў тэнісе. Мы задалі вельмі высокую планку і апусціць яе не можам.

— Атрымліваецца, што, акрамя брэнда Беларускай тэніснай федэрацыі, існуе і брэнд Беларускай тэніснай федэрацыі?

— Нясціпла, але можна і так сказаць. Тэнісісты на кортах,

федэрацыя ў офісе робяць адну справу — развіваюць і папулярныя тэніс. Федэрацыя наўрад ці можа дапамагчы ў развіцці асабістага брэнда Арыны Сабаленкі ці Максіма Мірнага — там і без нас усё добра. Але федэрацыя тэніса можа і павінна дапамагчы развіццю брэнда маладых перспектывных спартсменаў. Дапамагчы ў заваёўванні прыхільнасці аматараў праз наш афіцыйны сайт і сацыяльныя сеткі, дапамагчы з пошукам спонсараў.

Ужо трэці раз мы праводзім турнір на прызы Аляксандры Сасновіч, яна сама па магчымасці на яго прыязджае, сустракаецца з дзеткамі-ўдзельнікамі. І кожны, каму Саша пакінула аўтограф ці зрабіла сэлфі, будзе і далей сачыць за яе поспехамі. Асабісты брэнд працуе. Вікторыя Азаранка праводзіла майстар-класы, кэмпі для дзяцей. Арына Сабаленка рэгулярна праводзіць майстар-клас для вучняў сваёй роднай школы «Змена». Беларуска тэнісна федэрацыя актыўна дапамагае ў правядзенні мерапрыемстваў. І усё гэта працуе на развіццё брэнда не толькі самога спартсмена, але і федэрацыі ў цэлым.

— Зразумела, што на майстар-клас Вікторыі Азаранкі

ў Мінску, Гомелі, Гродна. Стаіць задача ахапіць Віцебск і Брэсцкую вобласць, пабудовай корты там. Сёлета мы ўдзельнічалі ў фестывалі «Вытокі», аб'ехалі ўсе рэгіёны і ўбачылі вялікую зацікаўленасць дзяцей і іх бацькоў у нашым відзе спорту. Але пакуль ўпіраемся ў корты.

— Кацярына, яе на беларускі тэніс уплывае тое, што цяпер спартсмены хоць і не адхілены ад міжнародных стартаў, але там не ўказваецца краіна, якую тыя прадстаўляюць?

— Пасля Алімпійскіх гульняў 2012 года, калі Максім Мірны і Вікторыя Азаранка сталі чэмпіёнамі ў міксце, увесь свет убачыў, што такія беларускія тэнісісты. З пэні слоў не выкінеш. Усё ведаюць, што Арына Сабаленка, якая сёння ўваходзіць у топ-5 сусветнага рэйтынгу, родам з Беларусі. Так, зараз няма сцяга перад прозвішчам нашых тэнісістаў, але усё і так ведаюць, адкуль яны. Галоўнае, што нашых спартсменаў не адхілілі ад турніраў. Гэта вельмі важна для іх саміх і для маладога пакалення тэнісістаў. Вельмі цяжка знаходзіць матывацыю, калі перад вачыма няма прыкладу выступленняў куміра. І, на жаль, цяпер мы бачым адток маладых спартсменаў, якія з'яўляюцца ўсё гэтыя гады. Таму нам трэба

3 камандай Кубка Федэрацыі.

ці Арыны Сабаленкі дзеці пойдуць натоўпам. А што наконт пакуль не такіх медыйных, але вельмі перспектывных тэнісістаў?

— Наша задача — павышаць іх медыйнасць, актыўна расказаваць пра іх поспехі. Менавіта з такой мэтай Беларуска тэнісна федэрацыя запускае новы праект пад агульнай назвай «Мытэніс». Мы плануем расказаваць пра нашых спартсменаў і іх першых трэнераў, паказваючы, што вялікім тэнісістам можа стаць кожны. У рамках праекта па ўсёй краіне будуць размешчаны білборды з беларускімі тэнісістамі. Спадзяюся, што білборды з фота Аляксандры Сасновіч, Крысціны Дамітрук і іншых гульцоў натхняць дзяцей, гэта стане для іх добрай матывацыяй. Гэтага рэкламнага кампанія беларускага тэніса стартаў у снежні.

— Матывацыя дзяцей — гэта вельмі добра, але неабходны і умовы, асабліва ў рэгіёнах. Як вырашаецца гэтае пытанне?

— Гэта наш галаўны боль. Вялікая праблема тэніса — матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне, корты. Наш клімат не дазваляе тэнісістам трэніравацца круглы год на вуліцы, таму неабходны крытыя корты, што патрабуе нямаля сродкаў. Паступова праблема вырашаецца. Сёння тэніс надрадна развіваецца

старатца як мінімум захаваць тую моладзь, якая ўжо займаецца тэнісам.

— Беларускі тэнісісты адхілены ад удзелу ў камандных турнірах Кубка Дэвіса і Кубка Білі Джын Кінг. Ці ёсць магчымасць, каб яны выступілі ў гэтых спаборніцтвах, але пад нейтральным сцягам, калі і так усё ведаюць, адкуль яны?

— Гэты момант прапісаны ў Статуте Міжнароднай тэніснай федэрацыі. Там сказана, што прымаць удзел у Кубку Дэвіса і Кубку Білі Джын Кінг могуць толькі краіны — члены гэтых арганізацый. Паколькі наша членства ў ІТФ прыпынена, мы нават пад нейтральным сцягам не можам выступаць. Хоць у мінулым годзе расійская каманда перамагла ў Кубку Дэвіса, выступіўшы пад нейтральным сцягам з-за допінагавых праблем. Шансы на вяртанне нашых тэнісістаў ёсць. Мы чакаем рашэння Міжнароднага арбітражнага суда па нашай справе супраць Міжнароднай тэніснай федэрацыі наконт аднаўлення нашых правоў і сімволікі. І яшчэ адзін варыянт — падчас фіналу Кубка Дэвіса будзе праходзіць штогадовая генеральная канферэнцыя ІТФ — мы спадзяемся, што адным з пытанняў стане вяртанне нашай краіны як мінімум у членства міжнароднай федэрацыі.

3 Арыны САБАЛЕНКАЙ.

— Кацярына, доўгі час вы займалі пасаду прэс-сакратара Беларускай тэніснай федэрацыі. У чым асабіста інфармацыйна развіццё свайго віду спорту?

— З 2009 года, калі я пачала працаваць у тэніснай федэрацыі, і да сёння кардынальна змяніліся інструменты работы. Думаю, тое заўважыў кожны. Сёння я магу весці сайт і сацыяльныя сеткі федэрацыі з кожнага пункту зямнога шара, і гэта дапамагае. Але з'яўляецца іншая задача — пастаянна быць у трэндзе, быць на крок наперад. Асноўныя тэндэнцыі інфармацыйнага суправаджэння: аперацыйнасць, трэнды для кожнай аўдыторыі і статыстыка. З аперацыйнасцю усё зразумела. У ідэале сайт тэніснай федэрацыі павінен першым даваць навіны аб выступленні сваіх спартсменаў. Гэта цяжка, але мы стараемся.

Далей — трэнды. У кожнай аўдыторыі свае пажаданы. Адны любяць кароткія паведамленні, другім патрэбныя разборы матчаў, трэцім — інтэрв'ю са спартсменамі. Трэба адчуваць сваю аўдыторыю і задавальняць яе патрабаваннямі. Ну а наколькі эфектыўна тое атрымліваецца, пакажа статыстыка праглядаў, рэпосты, колькасць каментарыяў. І гэта ж датычыцца не толькі спартыўнай сферы, але і любой іншай, якая прасоўвае сябе ў інтэрнэце. Калі вярнуцца да тэніса, то сёння яму цяжка канкураваць не толькі з іншымі відамі спорту, колькі з іншымі актыўнасцямі. Асабліва ў моладзі, якая ў інфармацыйнай прасторы бачыць безліч усяго цікавага. І самае складанае — прыцягнуць іх увагу да тэніса.

— У такім выпадку, калі ў Беларускай тэніснай федэрацыі, якая мае старонкі ва ўсіх сацыяльных сетках, з'явіцца акаўнт у ТікТок?

— Так, сёння гэта самая трэндная рэч, самая папулярная пляцоўка. Але для яе неабходны яркі, незвычайны кантэнт, каб аўдыторыя зацікавілася. Калі б у нас цяпер праходзілі буйныя міжнародныя спаборніцтвы — мы б з задавальненнем здымалі цікавыя ролікі з найлепшымі тэнісістамі, яны б не засталіся без увагі. Але пакуль няма такой магчымасці. Дзярчы, аб рабоце з моладдзю. Мне вельмі падабаецца кейс калі з хакейнага клуба «Дынама-Мінск» і іх «Адзел трэндаў». Запрасіць дзяцей папрацаваць у клубе — смела і арыгінальна. У іх можна многаму павучыцца ў плане

маркетынгу і інфармацыйнага суправаджэння.

— Хакейны клуб можа праводзіць маркетынгавую палітыку: ён прадае білеты на матчы, мае свой мерч. Спартыўнай федэрацыі з такім цяжэй...

— А гэта члендж, які стаіць перад спартыўнымі федэрацыямі: зрабіць так, каб стаць камерцыйна паспяховаым прадуктам. Праўда, дэвядзеца мяняць і кадравую палітыку, і юрыдычныя аспекты. Гэта глабальная перабудова. Але заўсёды можна пачаць з сябе. Федэрацыя можа зрабіць камерцыйна паспяховаым адзін турнір, знайсці спонсараў. Мы цяпер працуем над такім праектам, які стартае ў пачатку наступнага года. І, вяртаючыся да брэнда спартсмена і федэрацыі, без моцнага брэнда спартсмена і федэрацыі тое зрабіць складана. І, зноў жа, усё ўпіраецца ў інфармацыйнае суправаджэнне.

— Ёсць ідэя, як яго развіваць?

— Я чытаю лекцыі ў БДУФК спартыўным менеджарам і бачу, што дадзены кірунак ім вельмі цікавы. Магчыма, патрэбна нейкая школа для спартыўных прэс-сакратараў, для людзей, якія займаюцца інфармацыйным суправаджэннем. У нас прэс-сакратары не толькі арганізоўваюць работу з прэсай на мерапрыемствах — яны яшчэ і спічрайтары, фатографы, дызайнеры. І маладым спецыялістам такая школа дапамагла б.

— Кацярына, ад глабальных тэм да штодзённых. У мінулым месяцы прайшоў фінал рэспубліканскага турніру «Залатая ракетка». Які ўражанні засталіся ў арганізатараў?

— «Залатая ракетка» — адзін з самых паспяховаых прыкладаў аб'яднання нашых спартсменаў, павышэння матывацыі юных тэнісістаў. Сёлета ўдзельнічала рэкордная колькасць камандаў — 15. Самае галоўнае — змяніўся фармат, мы прыблізілі яго да фармату правядзення летняга і зімовага чэмпіянату Еўропы. Сёлета нашы гульцы на ім не выступаюць і, на жаль, не могуць адчуць той камандны дух. Але мы далі ім такую магчымасць у «Залатой ракетцы». Столькі станоўчых водгукаў мы не чулі, мабыць, з фіналу Кубка Федэрацыі. Дзеці мотанакіравана рыхталіся да турніру. Гэта ўжо мерапрыемства са сваім брэндам, і тут таксама пункт росту. Мы плануем павялічыць колькасць удзельнікаў. І на наступны, юбілейны, год — сабраць прадстаўнікоў усіх школ: своеасаблівы зрэз нашага маладога пакалення.

Валерыя СІЦЯЦКО.
Фота з асабістага архіва гераіні.

КРЫВАВЫ ХАОС НА РАЙСКИМ ВОСТРАВЕ

Што адбываецца на Гаіці?

Не менш чым 12 чалавек загінула дзямі ў выніку бойні, учыненай узброенай бандой ў населеным пункце Кабарэ побач з Порт-а-Прэнсам, сталіцай Гаіці. Пра гэта паведаміла агенцтва навін Prensа Latina. Мясцовыя жыхары распавялі пра членаў банды, якія на працягу некаторага часу спрабавалі кантраляваць раён. Паліцыя праследвала злачынцаў, яны ўцяклі, але пазней вярнуліся. Бандыты пачалі забіваць людзей і спальваць дамы. Пасля ўчыненай бойні знойдзена 12 цел, у тым ліку жаночае. Некаторыя трупы спаленыя. «Бандыты дзейнічалі з неймавернай жорсткасцю», — заўважыў кіраўнік мясцовай адміністрацыі Жозеф Джынсан Гіём. Паводле яго слоў, неабходна ўзмацніць праваахоўныя структуры ў раёне, каб гарантаваць бяспеку насельніцтва. Як вядома, паліцыя краіны не ў стане справіцца з узброенымі бандамі, якія кантралююць вялікія тэрыторыі. Што адбываецца на Гаіці?

КРАІНА Ў РУІНАХ

Усе краіны Карыбскага басейна зарабляюць турызмам. Гаіці — гэта 1700 кіламетраў прыгожага марскога ўзбярэжжа, аднак яго рэсурсы амаль зусім не выкарыстоўваюцца. Суседняя Ямайка — буйны вытворца баксітаў і алюмінію, Дамініканская Рэспубліка, якая займае ўсходнюю частку вострава, здабывае золата. У Гаіці рабочыя выкарыстоўваюць баксіт, чым на Ямайцы, а золата — чым у Дамінікане, але іх не вырабляюць. Гэта найбяднейшая краіна Заходняга паўшар'я, якая ў асноўным жыве на грашовыя пераводы ад мігрантаў і гуманітарную дапамогу. Кажаць аб гаіцянскай эканоміцы не варта: яе проста не існуе — хіба толькі дробны гандал і мізэрнае па маштабах земляробства, адзначаюць vedomosti.ru. Затое квітнее злавачыні абарот: развіваецца транзіт наркатыкаў, які, праўда, у апошнія гады моцна пацярпеў з-за ўзмацнення дзейнасці антынаркатычных падраздзяленняў ЗША, Калумбіі і Венесуэлы.

Палітычная і дзяржаўная сістэмы ў Гаіці за 200 гадоў так і не склаліся. Краіна дасюль не акрыляла ад жahlівага землятрусу 2010-га. Тады яе скаланула так, што, акрамя каласальных ахвяр (загінула 222 тысячы чалавек), былі разбураны амаль увесь жыллёвы фонд, усе суб'екты эканомікі і ўся лагістыка. Аднаўляць краіну не было каму і на што: мясцовыя інвестары няма, а замежным злашчасная Гаіці зусім не цікавая. Аўстраўная дзяржава так і жыве ў руінах. Работы няма зусім, парадку — таксама.

Пандэмія вельмі балюча ўдарыла па бедных краінах, у тым ліку па Гаіці: паменшылася гуманітарная дапамога, раз'ехаліся ўрачы-добраахвотнікі і супрацоўнікі сіл ААН, якія падтрымлівалі хоць нейкі парадок. Малалікая паліцыя і вайсковыя падраздзяленні ахоўваюць адміністрацыйныя будынкі і ўласныя казармы, у той час як уся астатняя тэрыторыя Гаіці апынулася пад кантролем узброеных банд.

ЦЁМНАЯ ГІСТОРЫЯ

Апошні дзеючы прэзідэнт Гаіці Жавенель Маіз быў забіты ўзброенымі людзьмі ў ліпені мінулага года. Паліцыя абвінавачвала ў тым калумбіяўскіх наёмнікаў, каля 20 з якіх пасля было арыштавана. Але больш чым праз год ніхто не паўстаў перад судом — ні за забойства, ні за яго заказ і арганізацыю.

Праваабаронцы сцвярджаюць, што згаданай справе займаліся (і пасля адмовіліся займацца) ужо чхаўра суддзёў, цяпер яна знаходзіцца ў руках пятага.

Хто стаяў за тым злачынствам — няясна да гэтага часу. Нібыта беспрацоўныя калумбіяўскія баевікі былі нанятыя нейкім доктарам-гаіцянінам, што жыве ў ЗША, з прычыны асабістай непрыязнасці да Маіза. Але ў выніку забойства ўлада ў краіне перайшла да прэм'ер-міністра Арыеля Анры, якога Маіз паспрабаваў зняць з пасады непасрэдна перад гібельлю. Пасля такой цёмнай гісторыі дзяржструктуры Гаіці канчаткова перасталі працаваць.

Забойства прэзідэнта стварыла вакуум улады, які спрабуюць запоўніць банды. Праваабаронцы сцвярджаюць, што па ўсёй шматпакутнай краіне налічваецца каля 200 узброеных групавак, больш за палову з іх — у сталіцы. Банды захапілі партовыя тэрміналы, крыніцы вады, харчовыя і паліўныя склады, устанавілі блоктасты

на дарогах і ключавых аб'ектах гарадоў. Насельніцтва цяпер атрымлівае тую ж гуманітарную дапамогу не ад адваедных арганізацый, а ад бандытаў. Бальніцы закрывліся, падпрыемствы і транспартныя службы спынілі работу. Навучальны год у Гаіці так і не пачаўся: настаўнікі і дзеці бяцца бандытаў. Аслабелы ад голаду і пазбавленыя медыцынскай дапамогі гаіцяне пачалі паміраць ад халеры. Знявольнены ў турмах паміраюць з голаду.

Стваральнікам банды ў Гаіці лічаць колішняга прэзідэнта Арыстыда Жан-Бертрана, які быў скінуты ў 1991 годзе падчас ваеннага перавороту, але здолеў пры дапамозе ЗША вярнуцца да ўлады ў 1994-м. Ён распустыў войска і пачаў узбройваць жыхароў трушчоб, на якіх аказваў уплыў у вынашчэ каталіцкім святаром. У боўса чаргу, палітычныя агенты Арыстыда Жан-Бертрана ўзброілі сваіх прыхільнікаў. Так у краіне з'явіліся нелегальныя групы.

Паводле звестак гаіцянскіх праваабарончых груп, узброеныя банды фактычна захапілі не менш чым 60 працэнтаў сталіцы краіны і яе наваколля. Яны трымаюць горад у аблозе, кантралюючы дарогі да яго, паведаміла «Бі-бі-сі». Паводле даных ААН, са студзеня да чэрвеня бягучага года ахвярамі банды стала больш за тысячу чалавек.

Па сутнасці, дзяржаўны апарат на Гаіці не функцыянуе. Тут сёння няма кіраўніка дзяржавы, не функцыянуе парламент (банды кантралююць тэрыторыю вакол яго), а прэм'ер-міністр Арыель Генры, які падтрымліваецца ЗША, не быў фармальна абраны на пасаду і не карыстаецца папулярнасцю, адзначаў «Бі-бі-сі». Амаль палова насельніцтва — 4,7 мільёна з 10 мільёнаў гаіцянаў — недадае. З іх 1,8 мільёна чалавек знаходзіцца ў надзвычайным становішчы, паводле прынятай міжнароднай супольнасцю шкалы ацэнкі ўзроўню голаду. У ЮНІСЕФ паляраджаюць, што жыццё амаль ста тысяч дзяцей ва ўзросце да пяці гадоў пад пагрозай. Яны знясіленыя ад недадання і ўспрымальнасці да любой інфекцыі, а на фоне ўспышкі халеры гэта асабліва небяспечна.

«БАРБЕКЮ» І ІНШЫЯ

Дзеянні узброеных банд — найгоршая з напасцёў, сцвярджаюць праваабаронцы. Выкрадаюць людзей — індустрыя, якая пашыраецца на востраве. Паводле даных ААН, сёлета са студзеня да кастрычніка, было зарэгістравана 1107 выпадкаў выкраданняў. Для некаторых банд гэта асноўная крыніца даходу. Выкуп можа склацца ад 200 да мільёна долараў. Калі ён заплачаны, большасць ахвяр вяртаюцца дадому жывымі, але зусім не цэлымі. «Мужчын збіваюць, жанчынкі і дзяўчынкі падваргаюцца групавому згвалтаванню, — адзначыла «Бі-бі-сі» Гедзон Жан з гаіцянскага Цэнтра аналізу і даследаванняў у галіне праваў чалавека. — Гэта падганяе сваякую хутчэй знайсці грошы для выкупу. Часам выкрадалнікі тэлефануюць ім, каб тыя паслухалі, як усё адбываецца з іх роднымі».

Эксперты сцвярджаюць, што узброеныя групы маюць сувязі з карумпаванымі палітычнымі дзеячамі — як у дзейнай уладзе, так і ў апазіцыі. Тыя забяспечваюць банды зброяй, фінансамі ці палітычнай абаронай. Узамен банды выконваюць «брудную працу», па неабходнасці правакучы страх, нестабільнасць ці, наадварот, падтрымку тых ці іншых палітыкаў. Багатыя бізнесмены, як лічыцца, таксама маюць сувязі з бандамі. «Паміж палітыкамі і некаторымі бандамі заўсёды існавалі сувязі, у асноўным у бедных кварталах са шматлікім электаратам. Але пасля выбараў 2011 года гэтыя адносіны выйшлі на новы ўзровень — банды выкарыстоўваюцца як субпадрадчыкі для стварэння палітычнага гвалту», — кажа Джэймс Боярд, эксперт на бязпеццы і прафесар

міжнародных адносін у Дзяржаўным універсітэце Гаіці.

Калі член банды арыштаваны, для яго вызвалення (прычым з адабранай пры арышце зброяй) бывае дастаткова тэлефоннага званка. «Судовыя спраў няма, — заўважае Мары Розі Агюст Дзюсена, прадстаўнік Нацыянальнай сеткі абароны праваў чалавека Гаіці (RNDDH). — Суддзі не жадаюць працаваць з гэтымі справамі. Ім плацяць банды. А некаторыя паліцэйскія падтрымліваюць банды, даюць ім нават браніраваныя машыны і слэзатэчывы газ».

Некаторыя паліцэйскія самі знаходзяцца ў бандзе, кажа праваабаронца Гедзон Жан: «Мы ведаем, што ў кожнай бандзе ёсць як мінімум два дзеючыя або былыя паліцэйскія. Мы ведаем, што для выкраданняў выкарыстоўваюцца машыны з паліцэйскімі нумарамі. Ці датычная да гэтага паліцыя як інстытут, мы не ведаем».

Некаторыя дзейныя і былыя паліцэйскія маюць уласную банду. Праваабаронцы сцвярджаюць, што яна кантралюе частку галоўнай вуліцы ў цэнтры Порт-а-Прэнса. Дачыненне славую да дзеянняў банд не з'яўляецца таямніцай. Зарплата сярэдняга паліцэйскага рэдка перавышае 300 долараў у месяц, а некаторыя жывуць у кварталах, якія кантралююць бандамі. Для іх гэта пытанне выжывання, а не выбару.

Большая частка аднаго з найбяднейшых раёнаў сталіцы Сітэ-Салей кантралюецца самай магутнай крмінальнай федэрацыяй у Порт-а-Прэнсе G9 і яе саюзнікамі. Мясцовыя крыніцы сцвярджаюць, што яна цесна звязана з забітым прэзідэнтам і яго кіруючай партыяй, а яе спецыялізацыя — вымаганьніцтва. У верасні G9 заблакавала галоўны паліўны тэрмінал у горадзе, што паралізавала краіну амаль на два месяцы і выклікала гуманітарны крызіс. Яе лідар — былы афіцэр паліцыі Джымі Чарызе быў мянушчы «Барбекю», які іншы раз нават праводзіць прэсканферэнцыі. Праўда, на адпраўленую праз пасрэднага прапанова пагутарыць з «Бі-бі-сі» ён не адказаў. Магчыма, справа ў тым, што нядаўна Савет Бяспекі ААН наклаў на яго санкцыі, абвінавачваючы ў пагрозе міру і стабільнасці на Гаіці.

Злучаныя Штаты і Канада нядаўна ўвялі асобныя санкцыі супраць двух гаіцянскіх палітыкаў, уключаючы дзейнага старшынню Сената Джозефа Ламберта, за магчымае супрацоўніцтва з бандамі. Эксперты мяркуюць, што санкцыі аказваюць пэўны уплыў, таму што палітыкі, якія абвінавачваюцца ў сувязях з бандамі, часова затаіліся.

КЛЮЧ ДА ВЫРАШЭННЯ

У Арганізацыі Аб'яднаных Нацый гавораць аб неабходнасці адпраўкі на востраў узброеных сіл, не звязаных з ААН, — апошняя місія міратворцаў запомнілася абвінавачваннемі ў сексуальным гвалце, а таксама тым, што міратворцы з Непала завезлі на Гаіці халеру, адзначае «Бі-бі-сі». У выніку той эпідэміі загінула каля 10 тысяч чалавек. Аднак узначаліць

такія сілы ці хоць бы прыняць у іх удзел пакуль ніхто не спяшаецца.

Прапанова генеральнага сакратара ААН Антоніу Гутэрыша аб аказанні гэтай краіне падтрымкі ў стварэнні бяспекі патрабуе ўважлівага вывучэння. Аб гэтым на пасяджэнні Савета Бяспекі ААН заявіў намеснік пастаяннага прадстаўніка КНР пры арганізацыі Гэн Шуан, паведаміў ТАСС. Паводле слоў дыпламата, Кітай гатовы падарыць абмяняцца меркаваннямі па гэтым пытанні з іншымі бакамі. «Мы прынялі да ўвагі нядаўні заклік прэм'ер-міністра Гаіці аб накіраванні ў краіну спецыяльных сіл. Мы таксама прынялі да ўвагі неадкладнае супрацьдзеянне прысутнасці замежных узброеных сіл у Гаіці з боку некаторых палітычных партый і груп», — сказаў Гэн Шуан.

Зварнуўшы ўвагу на тое, што разгортванне міжнародных сіл можа не атрыцца аднагалоснай падтрымкай з боку палітычных сіл краіны і нават справакаваць супраціўленне з боку насельніцтва, ён адзначыў, што гэта «трэба разглядаць комплексна і ставіцца да іх з асцярожнасцю». «Ключ да вырашэння пытання Гаіці знаходзіцца ў руках самога гаіцянскага народа. Міжнародная супольнасць павінна зыходзіць з доўгатэрміновай перспектывы, падтрымліваючы гаіцянскі народ у пошуках усёбадымнага і ўласнага рашэння, заснаванага на яго ўласнай унікальнай сітуацыі», — лічыць кітайскі дыпламат.

Тым часам стала вядома, што новую палітычную партыю для выратавання «паміраючай» краіны стварыў экс-міністр замежных спраў Гаіці Клод Жозеф. Аб гэтым паведаміла іспанскае інфармагенцтва Europa Press. Палітык заявіў, што спадзяецца прыцягнуць у сваю партыю моладзь, якая, паводле яго слоў, не давярае старым лідарам. Жозеф наракае на тое, што краіна «надзвычай падзелена» з-за «карумпаванай сістэмы», якая дзейнічае не ў інтарэсах людзей. Па словах былога міністра, ва ўладзе знаходзіцца алігарх, якія кантралююць практычна ўсе галіны, і менавіта яны паставілі цяперашняга прэзідэнта Арыеля Анры ўзначальваць Гаіці. Экс-міністр сцвярджае, што Анры датычны да забойства прэзідэнта Гаіці ўлетку мінулага года. Ён звярнуўся да міжнароднай супольнасці з просьбай уключыць прэм'ер-міністра ў «чорны спіс» людзей, якія знаходзяцца пад санкцыямі. У той жа час Жозеф выступіў супраць ініцыятывы ААН, звязанай з увядзеннем у Гаіці замежнага кантынгенту для барацьбы з узброенымі бандамі. Паводле яго слоў, трэба павышаць патэнцыял гаіцянскай паліцыі з дапамогай «добра навучных, добра аплучаемых і добра аснашчаных» падраздзяленняў, паколькі ў адваротным выпадку яны не могуць супрацьстаяць узброеным групам.

Вядома, усё гэта — толькі дэкларатыўныя заявы і да рэальных змяненняў да лепшага ў шматпакутнай краіне яшчэ вельмі далёка. На жаль, пакуль крывавае хаос на райскім востраве толькі пашыраецца.

Захар БУРАК.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 12 января 2023 г. проводит 1-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
1	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К2-131 в составе: кузов-фургон К2-131 № 02339, 1983 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131 ш. 527880, дв. 848799, 1983 г., 3 кат., 1347 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
2	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К2-131 в составе: кузов-фургон К2-131 № 11534, 1980 г., 2 кат., автошасси ЗИЛ-131 ш. 417299, дв. 274274, 1980 г., 3 кат., 495 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
3	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К2-131 в составе: кузов-фургон К2-131 № 10287, 1983 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131 ш. 558850, дв. 003694, 1983 г., 3 кат., 1027 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
4	Специальный автомобиль ЗИЛ-131Н с кузовом-фургоном К2-131 в составе: кузов-фургон К2-131 № 09310, 1988 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131Н, ш. 813720, дв. 196283, 1988 г., 3 кат., 1214 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
5	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К4-131 в составе: кузов-фургон К4-131 № 07664, 1986 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131 ш. 700743, дв. 682010, 1986 г., 3 кат., 2146 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
6	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К4-131 в составе: кузов-фургон К4-131 № 06545, 1986 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131 ш. 694951, дв. 654010, 1986 г., 3 кат., 1105 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
7	Станция электропитания передвижная И-613М, № 1781 в составе: автошасси КАМАЗ-4310, ш. 0028988, дв. 0052813, 1987 г.; кузов-фургон К1-4320Д, № 040767; электроагрегат АСД-20-Т/230М2, № КК1432МПТД; электроагрегат АСД-20-Т/230М2, № КК1432МПСК, 1987 г., 4 кат., 1423 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	25 000,00	5 000,00
8	Станция электропитания передвижная И-613М, № 1799 в составе: автошасси КАМАЗ-4310, ш. 0034273, дв. 0122035, 1987 г.; кузов-фургон К1-4320Д, № 091715; электроагрегат АСД-20-Т/230М2, № КК1432МПТД; электроагрегат АСД-20-Т/230М2, № КК1432МПСК, 1987 г., 4 кат., 1378 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	25 000,00	5 000,00
9	Специальный автомобиль ЗИЛ-131Н с кузовом-фургоном К1-131 в составе: кузов-фургон К1-131, № 04657, 1988 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131Н, ш. 785855, дв. 044100, 1988 г., 3 кат., 1985 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
10	Специальный автомобиль ЗИЛ-131Н с кузовом-фургоном К6-131 в составе: кузов-фургон К6-131, № 04647, 1991 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131Н, ш. 0929824, дв. 772727, 1991 г., 3 кат., 3489 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	8 500,00	1 700,00
11	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К6-131 в составе: кузов-фургон К6-131, № 03231, 1983 г., 2 кат.; автошасси ЗИЛ-131, ш. 530947, дв. 18545, 1983 г., 3 кат., 1933 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	9 400,00	1 880,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 12 января 2023 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до 15.00 9 января 2023 г.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 12 января 2023 г. с 9.15 до 10.00.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранным имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 04455225, ИНН 77083893, к/с в ОАО «Банк БелБЭЗ» № 30111810800000000659. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС.

Справки по тел./факсу: (017) 319-35-41, (044) 583-77-45.

Электронная почта: auk@bsk.by.

Извещение опубликовано на сайте <http://www.gki.gov.by/rul> и <https://bsk.by/>.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА НА ПОВЫШЕНИЕ ЦЕНЫ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191021390
Продавец	ЗАО «Центр Банк», г. Минск, ул. Платонова, 1Б. УНП 8070000214
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт Оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)
Предмет электронного аукциона	
Лот № 1	
Административное здание (здание административно-хозяйственное, 389,5 кв. м, инвент. № 200/С-42937). Адрес: Витебская область, г. Витебск, ул. Суражская 3-я, 18В. Сведения о земельном участке: пл. 0,0597 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 29.11.2047) для содержания и обслуживания административного здания. Ограничения (обременения): водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (р. Витьба)	
Начальная цена лота № 1 (без НДС) – 202 684,20 бел. руб.	
Лот № 2	
Квартира № 2 (48,2 кв. м, инвент. № 350/D-294614, составные части: кирпичные сарай 27 кв. м и 24 кв. м). Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лещинская, 19-2	
Начальная цена лота № 2 (без НДС) – 52 300,00 бел. руб.	
Лот № 3	
Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание неустановленного назначения, 2 488,5 кв. м, инв. № 600/U-156800, готовность 91 %). Минская обл., Минский р-н, Ждановичский с/с, д. Тарасово, ул. Рабочая, 4. Сведения о земельном участке: пл. 0,2499 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения (обременения) прав: охранный зона систем газоснабжения (пл. 0,0400 га), водоохранная зона рек и водоемов (р. Качинка)	
Начальная цена лота № 3 (без НДС) – 2 775 230,15 бел. руб.	
Лот № 4	
Здание швейного раскройного цеха (здание специализированное для производства текстильных, швейных, меховых и (или) кожаных изделий, 785,20 кв. м, инв. № 611/С-190). Адрес: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Мултанна, 62В. Сведения о земельном участке: пл. 0,2927 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 02.08.2062) для размещения объектов неустановленного назначения (обслуживания здания швейного и раскройного цехов). Ограничения (обременения): охранный зона линий электропередачи напряжением свыше 1000 вольт (пл. 0,0374 га)	
Начальная цена лота № 4 (без НДС) – 109 954,31 бел. руб.	
Лот № 5	
Изолированное помещение № 3 (кладовое помещение, 742,6 кв. м, инв. № 600/D-102300). Адрес: Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, 23/1-3, район Д. Королев Стан	
Начальная цена лота № 5 (без НДС) – 802 063,84 бел. руб.	
Лот № 6	
Склад № 3 с АБК (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, 2 933,4 кв. м, инв. № 600/С-128780). В состав лота входит трансформатор тока Т0П-0,66-1-5-0,58-150/5 УЗ (4067121103701000) – 3 шт. Адрес: Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, 23, район Д. Королев Стан. Сведения о земельном участке: пл. 0,8446 га, предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания склада № 3 с АБК. Ограничения (обременения) прав: охранный зона водозабора «Волма»	
Обременения: площади здания частично сданы в аренду (более подробная информация у организатора аукциона)	
Начальная цена лота № 6 (без НДС) – 3 366 084,52 бел. руб.	
<i>*Примечание: Цена продажи лотов №№ 1, 4–6 указывается в договоре купли-продажи с учетом НДС</i>	
Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB3012002500030226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by . Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by . Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору торгов по лотам №№ 1, 4 – 3 %, № 2 – 5 %, № 5 – 2 %, №№ 3, 6 – 1 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 13.01.2023 с 11.00 до 12.00.	
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.	
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 12.01.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by	
Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06 E-mail: auction@cpo.by	

ОАО «Гомельоблрелклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Житковичского филиала Гомельского областного потребительского общества (продавец) извещает о проведении 11 января 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 332/С-103807, общей площадью 1078,3 кв. м, назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание универсама . Адрес: Гомельская обл., Житковичский р-н, г. Туров, ул. Ленинская, 12. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 321651000001001446 общей площадью 0,1230 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес): Гомельская обл., Житковичский р-н, г. Туров, ул. Ленинская, 12. Целевое назначение земельного участка: для обслуживания здания универсама «Туровский»	232 800,00	23 280,00

Продавец: Житковичский филиал Гомельского областного потребительского общества, 247960, г. Житковичи, ул. Железнодорожная, 1. Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляются по контактному тел. 8 (044) 715-75-23, Самойлович Алеся Леонидовна.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (Житковичский филиал Гомельского областного потребительского общества):** р/с BY04BARB3015431240050000000, в ОАО «Беларуспромбанк», БИК BARBY2X, УНП 400158558, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 10 декабря 2022 г. в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 9 января 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов)**. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранному юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранному индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» и на сайте «Моя реклама» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество Продавцу в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Проводятся аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблрелклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: **организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»)**, **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимый для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальных сайтах Организатора торгов – www.gomeloblrelkama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».**

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белрострах» бланки страховых полисов: «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» формы 2РН, 2РП серии БИ № 1876428 – 1 шт.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Тыдзень можа прынесці расчараванні і крыўды. Але не варта апускаць у негатыў. Шукайце светлыя бакі, размаўляйце з сябрамі, праводзьце больш часу з дзецьмі. Пажадана не дэманстраваць калегам нецярлімасць і залішнюю патрабавальнасць. Да канца тыдня ўпэўненасць у сваіх сілах узрасце, і вы зможаце выканаць складаную і адказную работу. Да вашых парад будучы прыслухоўвацца.

ЦЯЛЕЦ. Не варта палібляцца нават ва ўласныя праблемы, не кажучы ўжо пра чужыя — імі і зусім не варта займацца. Нічога асабліва засмучальнага тыдзень не прынясе, а на дробныя непрыемнасці лепш забыцца адразу. Хоць падзеі на рабоце не выклічуць асаблівага энтузіязму, казаць пра тое ўсё вы не варта. У выхадныя добра было б адключыцца ад спраў і адпачыць. Не трэба даймаць сябе і сваіх блізкіх празмернай эканоміяй.

БЛІЗНЯТЫ. Пачатак тыдня абяцае быць даволі клопатным, аднак да выхадных мітусня ўтраецца, і вы аддасцеся паўнаватраснаму адпачынку ў добрай кампаніі. У сярэдзіне тыдня магчымы творчыя дасягненні, прыбытак і пахвала ад начальства. У асабістым жыцці чакаюць прыемныя змены. Ваш абраннік гатовы дзеля вас на ўсё. Вы разам ушчыльную падыйшлі да рэалізацыі мэй, да якой імкнуліся не адзін год.

РАК. Спрыяльны тыдзень для кар'ернага росту. Вас абавязкова заўважаць, пахваляць, павысяць. Але і вы не павінны хавацца ў цені — бліскіце сваімі прафесійнымі талентамі. У выхадныя арганізуйце

шумную вечарынку для блізкіх сяброў і добра павесяліцеся.

ЛЕУ. Вам ёсць чым ганарыцца, аднак не варта цешыць сябе ды задзіраць нос. Удача патрабуе актыўнасці і намаганняў. І вам зноў і зноў давядзецца збіраць волю ў кулак, каб дасягнуць чарговай з намечаных вышынь. Добра было б не толькі патрабаваць увагі ад людзей, неаб'якавых да вас, але і штосьці рабіць для іх у адказ. Тыдзень будзе поўны падзей, якія выклікаюць моцную змацяняльную рэакцыю. Аднак не давайце выхадзі гневу і раздражненню. Выхадныя добра правесіць з сям'ёй і роднымі.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні ад вас могуць запатрабаваць справядзачы. Будзе цяжка схаваць эмоцыі і дзеянні. У аўторак станеце незалежнымі. У чацвер ёсць рызыка стаць ахвярай падману ці маніпуляцыі. У нядзелю не пазбягайце гасцей у доме, бо ад іх наведвання застанецца не толькі нямыты посуд, але і каштоўная інфармацыя.

ШАЛІ. У пачатку тыдня сябар можа даць каштоўную парадку або аказаць важную паслугу. Калегі будуць падтрымліваць вашы прапановы, а начальства можа ўзнагародзіць прэміяй. Чацвер — вельмі добры дзень для новых знаёмстваў, у тым ліку рамантычных. У выхадныя вам спатрэбіцца паўнаватрасны адпачынак у прыемнай кампаніі.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні ваша становіцца і стан значна палепшацца, чакае павышэнне на службе і дадатковы прыбытак. Зможаце пераадолець многія перашкоды і выйсці на новы ўзровень. Не бойцеся штосьці

мяняць, адправіцца ў падарожжа, зрабіць ці прыняць прапанову рукі і сэрца. Усе перамены — да лепшага.

СТРАЛЕЦ. Цяпер можна ўздыхнуць спакойна, вы практычна вырашылі ўсе назапашаныя праблемы і можаце расслабіцца. Прысвяціце больш часу адпачынку, складзіце планы на надыходзячы святы. Час купляць падарункі. І памятайце, што актыўны адпачынак — выдатны сродак, які дазваляе пераклучыцца і атрымаць яркі ўражанні.

КАЗЯРОГ. Тыдзень будзе цікавы і насычаны падзеямі. Праўда, чакаецца шмат клопатаў, званкоў, просьбаў з усіх бакоў. Вам будзе ўласціва асабліва прамалінейнасць. Абвострыцца пачуццё гумару. Аднак паспрабуйце не высмейваць калег і сяброў. У выхадныя варта адправіцца па падарункі да Новага года.

ВАДАЛІУ. Вы здольныя завяршыць амаль усе справы, але гэта адме шмат сіл. Таму рацыянальна размяркуеце час на работу і адпачынак. Пастарайцеся працягнуць ініцыятыву, але не дазваляйце зрывацца на сябе ўсе задачы — на грузку трэба размяркоўваць. У асабістым жыцці не варта капрызіць і патрабаваць занадта шмат ад партнёра.

РЫБЫ. Добры час для падвядзення поўных вынікаў. Падзеі будуць развівацца імкліва, ваша жыццё можа крута змяніцца. Зрэшты, гэта лепш, чым стаяць балотная вада адносіні, якія зжылі сябе. Ададайце належную ўвагу любімым. Калі ж пасля таго ў вас застаецца яшчэ крыху часу, — то і сваякам: ім будзе прыемна.

СЁННЯ

Месяц
Поўня 8 снежня.
Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.17	16.48	7.31
Віцебск	9.17	16.48	7.31
Магілёў	9.07	16.37	7.30
Гомель	8.55	16.43	7.48
Гродна	9.31	17.04	7.33
Брэст	9.23	17.13	7.50

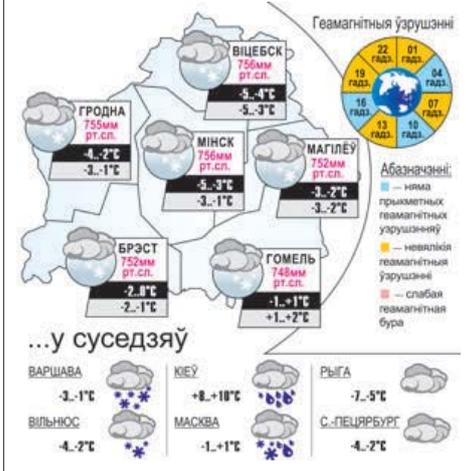
Імяніны

Пр. Аляксей, Барыса, Івана, Мікалая, Рамана, Сяргея, Якава, К. Марыі, Юліі, Андрэя, Рыгора.

Фота Лізаветы ГОЛАД

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

10 СНЕЖНЯ

1852 год — нарадзіўся (в. Нача, цяпер у Воранаўскім раёне) Вандалін Аляксандравіч Шуквеці, беларускі археолаг, антраполог, краязнаўца, член-карэспандэнт Кракаўскай АН. Першым з беларускіх археолагаў раскапаў 16 курганоў і 376 каменных магіл тыпу жалнікаў XIII—XIV стст. Вывучаў эвалюцыю абраду пахавання са старажытнасці да часоў ВКЛ. Узняў праблему даследавання Чорнай Русі як гістарычнай з'явы, асаблівае значэнне надаваў геаграфічнаму фактару яе засялення, распачаў спробу даць прыкладную храналагію змены культур гэтага рэгіёна. Частку матэрыялаў сваёй калекцыі перадаў у музеі Кракава, Пецярбурга, Масквы. Аўтар прац, прысвечаных археалагічным знаходкам і раскопкам, а таксама гісторыі і прыродзе Беларусі.

1878 год — нарадзіўся (г. Ігумен, цяпер Чэрвень) Мікалай Фёдаравіч Бліядуха, беларускі вучоны-геолаг, якога па праве лічаць арганізатарам геалагічнай службы Беларусі. Працаваў у геалагічных экспедыцыях на Далёкім Усходзе і ў Сібіры. Адкрыў там радовішчы мармуру, даламіту, пірыту, бургана вугалю, каларовых металаў. У 1927—1928 гадах — дырэктар Інстытута геалогіі Інбелкульту, у 1929—1935-м — дырэктар Інстытута геалогіі і гідрагеалогіі Беларускай акадэміі навук. Арганізатар работ па геалагічнай здымцы і разведцы карысных выкапняў у Беларусі. Вывучаў крэйдавыя адклады і фасфарыты на рацэ Сож. Вынікі даследаванняў з'явіліся падставай для будаўніцтва Крычаўскага цэментнага завода. Упершыню склаў геалагічныя карты адкладаў і карысных выкапняў Беларусі. Уздольнічаў у стварэнні санаторыя на базе мінеральных вод бабруйскай

свідравіны. Аўтар каля шматлікіх навуковых прац па геалогіі і карысных выкапняў краіны.

1933 год — у Вільні створана нелегальная арганізацыя рэвалюцыйных пісьменнікаў Заходняй Беларусі «Літаратурны фронт сялянска-рабочых пісьменнікаў» (дзейнічала да сакавіка 1934 года). Арганізацыя распалася ў выніку арыштаў актыву — В. Таўлая, Я. Чабора, П. Пестрака, А. Дубровіча, Я. Міско і іншых.

1957 год — нарадзіўся (г. Барысаў) Валерый Фёдаравіч Шкаруба, беларускі жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў. Работы пераважна ў жанры пейзажу: «Стары сад», «Паміж небам і зямлёй», «Чаганне» і іншыя. Лаўрэат Беларускай прэміі Беларусі.

1952 год — Марцін Лютэр публічна спаліў папскую булу Exsurge Domine аб адлучэнні яго ад царквы.

1821 год — нарадзіўся Мікалай Некрасаў, паэт, празаік і публіцыст, класік рускай літаратуры.

1887 год — пад Плеўнай (Балгарыя) рускія войскі пад камандаваннем Міхаіла Дзмітрэвіча Скобелева атрымалі перамогу над войскам турэцкага маршала Асмана-пашы, 40-тысячны турэцкі гарнізон капітуліраваў. Гэта абумовіла вынік Руска-турэцкай вайны 1877—1878 гадоў і наступнае вызваленне Балгарыі ад асманскага прыгнёту.

1901 год — уручаны першыя Нобелеўскія прэміі.

1953 год — Уінстан Чэрчыль удастоены Нобелеўскай прэміяй па літаратуры «За высокае мастацтва гістарычнага і біяграфічнага апісання, а таксама за бліскучае прамоўніцтва і абарону высокіх чалавечых каштоўнасцяў».

МІКАЛАЙ ГОГАЛЬ: «Маладоць шчаслівая тым, што мае будучыню».

УСМІХНЕМСЯ

— Зразумела, што занадта шмат хаджу па ўрачах, калі кантэкстная рэклама стала прапагоўваць мне станок для вытворчасці бахілаў...

— Чаму прыгожыя жанчыны карыстаюцца большым поспехам, чым разумныя?
— Гэта ж відэаочна — сляпых мужчын зусім ма-

ла, а дурных колькі заўгодна.

— Я адна на мільён!
— Значыць, такіх, як ты, каля 8 тысяч.

Калі жанчыны выходзяць замуж, яны становяцца настолькі чуплівымі, што адчуваюць, калі на картку мужа падаюць грошы.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (г.п.факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЭКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары публікаваў матэрыялы ў назву артыкулаў за падбор і цэнзураныя факты. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя не адказвае за змест рэкламных і іншых рэкламных тэкстаў.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3080.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

9 снежня 2022 года.